

12 Sürün

2025

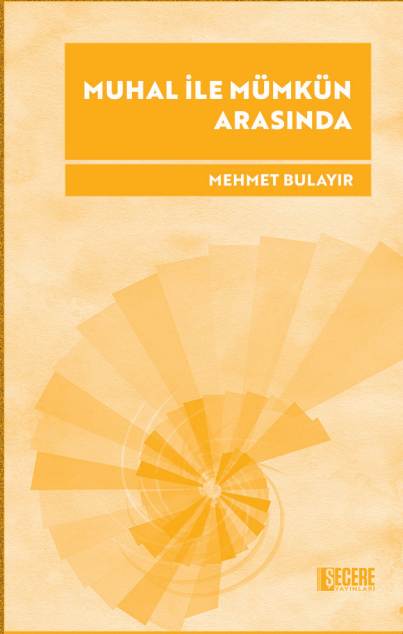
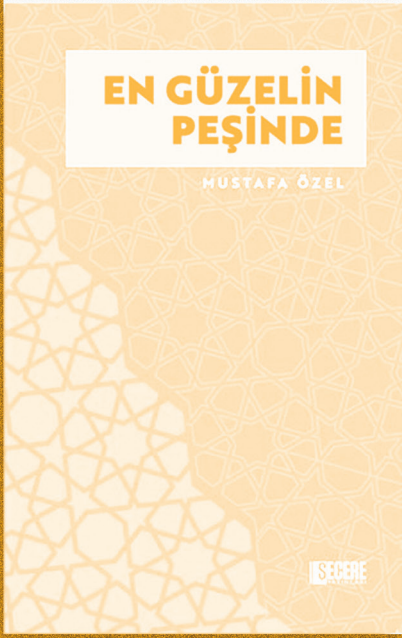
MAYIS - HAZİRAN

İKİ AYLIK KÜLTÜR & EDEBİYAT DERGİSİ

MEHMET BULAYIR ŞEHNAZ FINDIK İNAN AYŞE ŞİMŞEK AYŞE ZÜLAL GÜNAY
FEYZA ŞİMŞİR İREM DEMİRDAŞ MUKADDES BENZER MÜMTAZ ÖZLEN RUKİYE TURGUT
YASEMİN ŞEKERCİ ABDÜLMELİK BAYIR BERRA TELLİOĞLU ESLEM AYŞE KILIÇ GÖZDE ÇİMEN
MELİKE NUR COŞKUN RAVZA MERVE TAŞDELEN ŞEYMA ERGÖKTAŞ ZEYNEP RABİA AKTÜRE
ABDULLAH KOÇ DİLARA BARUT EDANUR KAYA HİKMET ŞEYHANLIOĞLU

Kitaplara buradan ulaşabilirsiniz

ŞECERE
YAYINLARI

İMTİYAZ SAHİBİ

İnsan ve Medeniyet
Hareketi Adına:
Kemal Özden

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mehmet Bulayır

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Şehnaz Fındık İnan

EDİTÖR

Amine Kübra Coşkun

ALAN EDITÖRLERİ

Musa Yaşaroğlu
Ebubekir Dilekçi
Ceyhan Balcı

GRAFİK TASARIM

Hanne Nur Özden

ÇİZİMLER

Hanne Nur Özden

ISSN

2980-2512

İki ayda bir yayınlanır.
Yerel Süreli Yayın.
Yazı ve reklamların içerik
sorumluluğu sahiplerine aittir.
Kaynak gösterilerek
alıntı yapılabilir.
Dergimize www.surgun.net
adresinden erişebilirsiniz.

Güneş Ne Zaman Doğacak?

Geçen hafta TV’de rast geldim, çok izlenen meşhur bir yazarımız eserinin ana karakterine, uzun süren ve birçok badirelerle karşılaştığı, sıkıntılı hayat hikâyesinin bir ara durağında, “*Bizim için her gün arefe, bayram ne zaman gelecek?*” diye sordurunca; kalbimin bu yargıya meyletmesinden endişelendim. Çünkü İlk bakışta haklı gibi görünen ve bir çoğumuzun onaylayacağını düşündüğüm bu soru, aslında bizi umutsuzluğa dahası kaderi sorgulamaya iten bir itiraz barındırıyor. Halbuki her müminin adı gibi bildiği üzere, otuz gün oruç tutan herkes için arefenin ertesi bayramdır. Ve yine aynı şekilde, kapısına kurban alıp bağlayan her niyet sahibi bilir ki beklenen ve muhakkak gelecek olan bayramdır. Mesele zamana ket vurma çabamız ve sabırsız oluşumuzla ilgilidir.

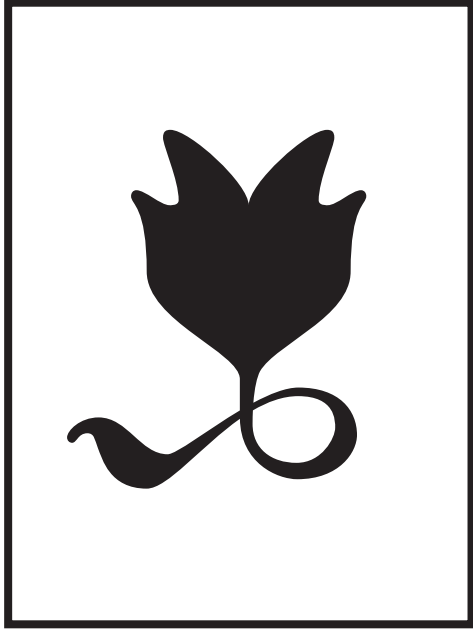
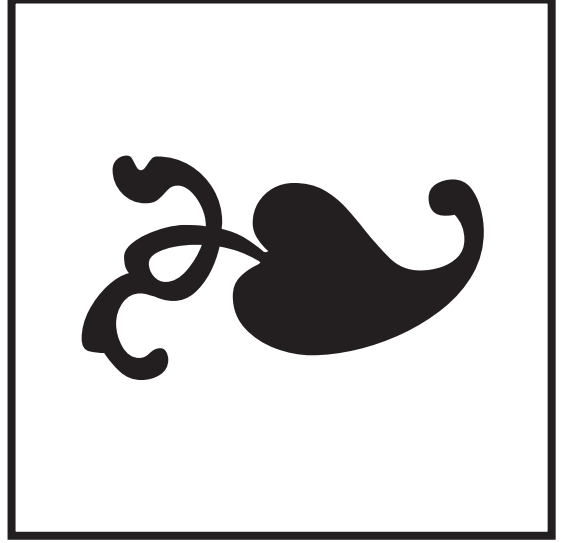
Zaman dediğimiz şey bildiği gibi izafidir ve tecrübe edenlerin malumudur ki eza ile geçen bir dakika mutlu geçen bir günden daha uzundur. Keşke hiç eza, hiç karanlık, kısaca hiç kötülük olmasaydı diye hepimizin aklından geçtiği olmuştur. Oysa gün sonunda ezanın, karanlığın ve hatta kötülüğün kabul edilmesi gereken bir hakikat olduğunu anlarız. Mutlu geçen zamanlar kıymetini ezanın varlığından alır. Kadim düşünce geleneğimizde sıkça kullanılan bir ifade ile “her şey zıttı ile kaimdir;” Bayramı kıymetlendiren ve vardığımız günü bayram kılan sabredenlerin, razı olanların ve hak edenlerin ödülü olması gerçeğidir.

Hülasa gece ne kadar uzun ve karanlık olursa olsun, Yüce Tanrı’nın vaadi tecelli edecek, şafak sökecek ve beklenen güneş doğacaktır. Lakin insanoğlu sabırsızdır. Uzun vadeli ödüller yerine kısa vadeli hazlara teslim olur çoğu zaman. Ve bu hazlar güneşi unutturur ona, geceyi aydınlatan cılız neon ışıklarına aldanır. Ve şafak vakti yorgun düşer, dalar uykuya, doğan güneşin şifa veren aydınlığından habersiz kalır.

İşte sürgün yazarları bu ay gözlerini umuda, yani Güneş’e çevirdiler ve görelim bakalım bize ne anlatacaklar umuda ve yarınlara dair...

Temmuz ayında “*Aynadaki Sürgün*’de” buluşmak üzere hoşça kalın...

Mehmet Bulayır
GENEL YAYIN YÖNETMENİ

FLEURON yazıcı çiçeği olarak da bilinir, noktalama işareti veya tipografik kompozisyonlar için bir süs olarak kullanılan tipografik bir öge veya gliftir.

ŞEKİL 1 şiir

ŞEKİL 2 öykü

ŞEKİL 3 deneme

MEHMET BULAYIR	06
Eylem Ertesi	
ŞEHNAZ FINDIK İNAN	07
Yanlış Hayatın Genci	
AYŞE ŞİMŞEK	08
Zeytinler İki Yılda Bir Meyve Verir	
AYŞE ZÜLAL GÜNAY	09
Ricat	
FEYZA ŞİMŞİR	10
Nazar	
İREM DEMİRDAŞ	12
Kırışmış Saçlarımı Aydınlatan Gündüzlerdi Sen Gecemi Aydınlat Mahperi	
MUKADDES BENZER	14
Sarı Gelin	
MÜMTAZ ÖZLEN	17
Topal Zaman	
RUKİYE TURGUT	18
Bir Sarı Nilüfer	
YASEMİN ŞEKERCİ	21
Güneşi Fethetmek	
ABDÜLMELİK BAYIR	23
Tarık Nedir Bilir misin?	
BERRA TELLİOĞLU	27
Ruhumun Sâyesi	

ESLEM AYŞE KILIÇ	28
Köşedeki Fırın	
GÖZDE ÇİMEN	30
Kendini Oyalayan Çekik	
MELİKE NUR COŞKUN	33
Umut Dükkânı	
RAVZA MERVE TAŞDELEN	36
Kene	
ŞEYMA ERGÖKTAŞ	41
Güneş Gibi Ol	
ZEYNEP RABİA AKTÜRE	44
Bayer Halhallı	
ABDULLAH KOÇ	50
Gölgeler ve Gerçeklik	
DİLARA BARUT	52
Gelgitler ve Gitgeller	
EDANUR KAYA	54
Gönül Yurdumun Ufkunda Seher Vaktidir	
HİKMET ŞEYHANLIOĞLU	56
Lem'a ve Mitra	
HANNE NUR ÖZDEN	58
Kuş Günceleri: Patikalar	

MEHMET BULAYIR

Eylem Ertesi

sanırsınız,
yeryüzü cennet olacak,
ateşe verince sokakları.
küfür edince geçmişinize,
geleceğiniz, aydın olacak.
yükselince partizan çığlıkları,
yırtılınca hayanın perdeleri,
Ve nihayet bevl edince cami duvarına,
bu kez kesin ve mutlaka,
Lucifer, iktidara gelecek.

heyhat,
güneşi de küstürdü nefretiniz
kış mevsimi bu yıl, bitmedi be birader.
öyle kar yağdı ki nisan ayında,
o ağıt yaktığınız damal dağına,
düşmedi gölgesi, ceddinizin

olsun
bu da geçer, unutursunuz.
bir akşam vakti yürürken barlar sokağında,
martılar kirletince şapkanızı,
agoradan vazgeçip,
nimet ablaya koşarsınız.
gülmeyin, hiç komik değil,
ağlamak ise gündem dışı,
haberler dersen, hiç tekin değil,
kimin hortumu daha uzun kavgasında, yedi cüceler.
dert etmeyin goşistler,
sizin payınıza da elbet, bir villa düşer.

ŞEHNAZ FINDIK İNAN

Yanlış Hayatın Genci

Gençtim, bir dağ gerdanına tutundu ellerim
Aştı bir ırmağı bozguna uğratan yanım
Köklerimdi sarp kayalıkları gelin gibi süsleyen
Düşler uzattım parmaklarımdan, hisler uzattım
Güneşti kavgam, rüzgârdı, topraktı...
Gençtim ya budala korkuların elindeydi kalbim
Tırnaklarımla örttüm göklere yıldızları
Annemin ayaklarıyla gezdim üstünde
Deliydim, çocuktum belki de anlayamadım
Soluklarımda bir tünel kazdım sabaha karşı
Atomları dağıttım, ruhlara üfledim oyunlarımda
Durup gelmeyenin hayaliyle budandı başım
Gençtim işte bileklerim çürürdü şiir okuyunca
Çatık kaşlarımın arasına dolardı mısralar
Sevgiliye yazardım, geyiklere, günebakanlara...
Cesaretim yoktu ölümün eteklerinde dolaşmaya
Becerikli şairlere bıraktım mezar taşlarını
Gençtim çünkü güneşi balçıkla korkuturdum
Oysa boynum şuracıkta kendini asardı bir şiire
Kenar mahallenin bacalarından ben kokardım
Kalabalığı, atları ve musallayı düşünürdüm giderken
Gençtim, bezgin göğsüme indirdim hayatı...

AYŞE ŞİMŞEK

Zeytinler İki Yılda Bir Meyve Verir

Böyle kuruluyor bir sevgi
 Böyle çıkıyor aramızdan
 Biz böyle böyle yitiyoruz birbirimizden
 Sözlerimizin hepsi ıska
 Bak hiçbirisi ulaşmadı karşıya
 Kalbimin yakınına bile varamadı
 Hiçbir tesellin hiçbir avuntun
 Ben öyle ücra öyle sessiz kaldım bu tarafta
 Senden daha Güney'de
 Senden daha yakın Akdeniz'e
 Ve aşka

Bak sen bir yaralıyı duruşundan tanırdın
 Onu alırdın da
 Ceketinin iç cebinde bakardın ona
 Diyelim ölü bir kuş olsun senin bu ceketindeki
 Kalbin o kadar hızlı atıyormuş ki
 Bakmışsın can bulmuş kuşun kalbi
 Sanki bir defibrilatörmüş az önce göğsünü döven
 Isıcacık bir elektrikle
 Kanına karışmış kuşun
 Atıvermiş nabzı

Bizim seninle aramızda yıllar yıllar
 Nereden baksan boyu boyuma bir çınar demek bu
 6 kere meyve vermiş bir zeytin ağacı
 Bunca yıl oturulmuş bir sofra kıtlık ve tokluk zamanlarında
 Şimdi şu ağaçtan yeni kalkmış bir kuş gibi ben
 Küçüleyim de cebine gireyim
 Belki orada senin bu kalbin
 Senin bu iyimserliğin ve coşkunun nabzınla
 Bir bakmışsın can bulmuşum
 Ve sonra uçmuşum.

AYŞE ZÜLAL GÜNAY

Ricat

Bir istilada uyanmak en derin uykumdan sarsılarak,
onulmaz bir sürgüne atmak kendimi olur iş değil
Gün, başlarken büyük bir korkuyla güretilir yüreğimi
aklımı, dudaklarımı yedikçe kabaran heyulalar kemirir
Birden fazla olamamanın imkânsızlığına kanaat:
Paydos!
Kendime yakıştırdığım bu mücerret yüz benim değil...

Korkunç sütunlar halinde karanlığın o devrik şeritleri
bir bir önüme düşüyor gecenin kıyısında,
Kimin kapısını çaldıysam sisle çalkalanıyor beynim:
Silkelen ki eteğinden dökülen taşların rüzgârıyla havalansın kelimelerin
tak tak tak
kim o
Benim!

Mabudun gün ısdıkça beldelerin üstünde kolağan ettiği ruhuma
‘bir inşirah!’ diyeceğim
Kötürüm bir aydınlık sızıyor duvardaki mermi izinden
hiç bedbaht olmadan berat dileneceğim
Esrarlı sarıkların mahfillerinde kendimi yeniden inşa edeceğim
Güneş, şimdi avutsun yüreğimin kavruk rengini
Hep tetikte beklerim:
Bizi kim uyandırır...

FEYZA ŞİMŞİR

Nazar

*Dönünce bütün gövdesiyle döndü. / Bir bu anlaşılırdı son yüzyılda
Bir bilinebilseydi /Nedir veche...*

Yakılan bütün ağıtlar kadar keskin
Bütün kefenler kadar soğuk
Naralarımız
Gürleşmiyor yumruklarımız harbin karanlık koğuşlarında
Hasretimiz yokluğundandır
Yoksunluğumuz yokluğundan
Güneş battığı günden beridir Medine semalarında
Işığa hasret bir güruh kaldı dünyanın çukurunda

Efendim!
Şikâyet etmeye dilim varmıyor olan biteni
Baş suçlu olarak öne sürülürsem
Kabilem sorumlu tutulursa
Söndürülemeyen zulmün ateşinden
Bir taş bile atmaya elim gitmezse
Kelimelerim tutuklu kalır.

Efendim!
Bize yüzünü dönmezsen
Kevser suyu kurur kaynadığı yerde
Ümmetin üstünde kara bulutlar gezinir.
Sensizlik
İnsanı çölde yalnız bırakır.

Efendim!
Bedrin aslanlarını unuttuğumuz günden beridir
Gözyaşımız kurumuyor çorak yurtlarımızda
Kurtarıcı beklemekle geçen ömrümüz
Utanç vesikamızı çıkarmakta
Biz ki şaşırdık yolumuzu
Senin izini aramamakla

Efendim!
Kalbini kilitlemiş insanlığa
Merhametinle bir nazar kıl.

İREM DEMİRDAŞ

Kırılmış Saçlarımı Aydınlatan Gündüzlerdi, Sen Gecemi Aydınlat Mahperi

Kesintisizce dolardı ışık kabrin içine
Afıtap o soğuk, alaylı gülüşü ısıtırdı, dumura uğrardı serendipçe
Efulim kaçıracağım seni gün doğumunda açan papatya ile toprak sevişince
Malaz beni içine çektiği anda ciğerlerimde hoş bir nefha
Tanrı huzurla uyuttu beni bilhassa senin adındı behâ

Güzelsin derdi bana lakin güneş doğunca batmıyordu kahrolası çiller
Bilmezdi ki o benim dertlerimdeki izler
Eşkiya gibiydi Ay asra yemin etmiş gibi karanlıktı aydınlandığında ise Afife deliler
İhtiyar evvelinde işlediği günahları geceye anlatır derdine yanardı
Bilmezdi ki kırk haramilerin gezdiği sokakların gölgesinin hesabını Güneşe sorarlardı

Toprağı ısıtırdı marsel yalnız başına
Onun altındaki küçük kediyi bastı bağrına
Ardından bir ses yükseldi ah! yandım yavruma
Boynu bükük öldü pişmanlığın, yasını tutabildin mi söyle bana
Sen ağdın kıyamet rengine boyanmıştın hatırlasana

Fırtınayı güneşe devrettim uğultusunu dindiremediğim rüzgârım beni bekler
Çilem de yükseklerle uçmuş, sen gibi işte tek derdi tutunamamış karsız yerler
Başlangıcında gölgeni ısıttım lakin senin için siyahlanmış evlat
Ne özgürlük mutlu eder seni ne de öğütler
Ve sonunun adıydı perdenin ardındakiler

Bohçasını alıp kaçtı eli kınalı gelin
Delikanlı elinde silahla bekledi hani sevdiğindi o senin
Ve bir ses yükseldi vicdanını azabına satmış adamın elinden
Ölmüştü güzel gelin yemenisine bulaşan kanlar süsledi suretini
Ayın davetine kurban ediliverdi
Yaşlanmıştı tek odalı harabe evinde
Gündüzü kendine yasak etmişti, geceye ise korku dolu bir münferitti
Kırılmış saçlarını aydınlatan gündüzlerdi, sen gecemi aydınlat mahperi

MUKADDES BENZER

Sarı Gelin

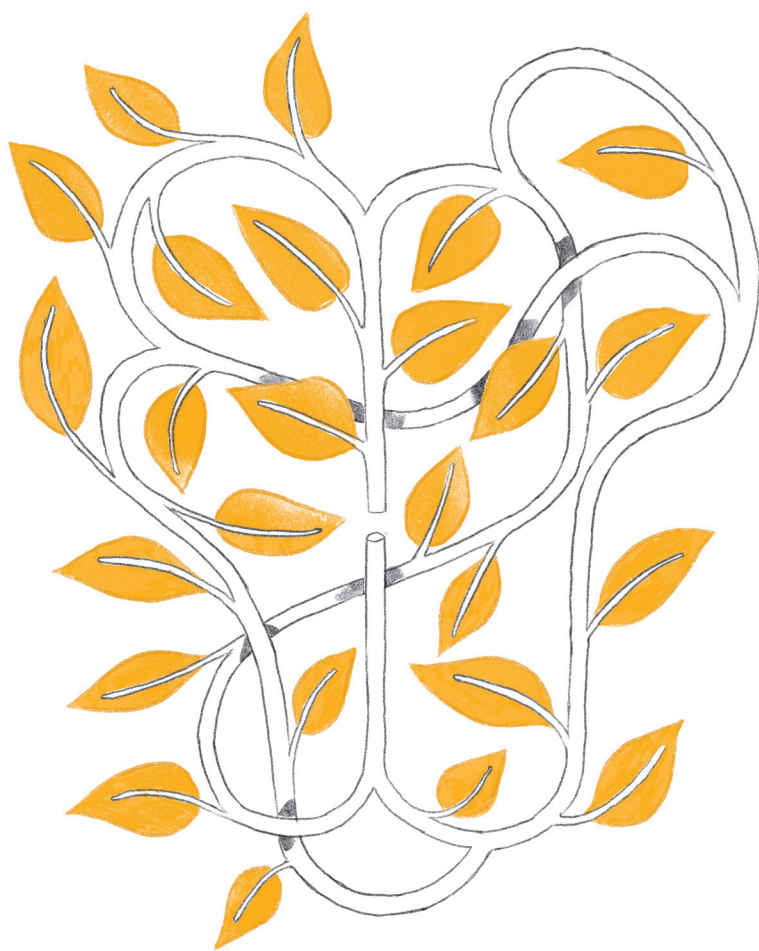
-Duymak filini arıyor her yerde gözlerimiz
 O insandan kaçıp ucuz otel odalarında konaklayan -duymak
 Elyaf cimrilığının konuştuğu yastık, üstünde başının
 Duvarlardan sızan şişkin ayakları sığmıyor yatağa
 Ve sarı solgun avurtları korkuyor aynalardan
 O hiç duyulmadı
 Paslanmış çiviler gibi
 Dili damağında ev satın aldı.
 Sesler boğuyor sesleri
 Sözler dövüyor sözleri
 Okşanmayan çocuk başları
 Tutulmayan namus sözleri
 Kesiyor huzurunu kalbin:
 “Duyulmamanın telaşı”

Psikiyatristler dökülüyor üstüne pahanın
 Samimiyetin, samimi niyetin
 Cüzdan içrelerinde bulandığı.
 Öğüdünü alıyoruz eskilerin dilinden:
 Evvelden beri
 İnsandır insanın kolu kanadı,
 Can kulağının candan cana dolaştığı.
 Ve yansıyor aynaya
 Bozuk lafzalar
 Çatlıyor ayna, çünkü;
 Hobbes’in pinokyo ile var bağı
 Kurdu kurda bırakmalı,
 Kalbin kulaklarını yıkamalı
 Zira,

Kalpten kalbe giden yollar pek uzadı.
 Anadan üryan yıkanmalı güneşte
 Güneş yeni gelin gibi utangaç mı?
 Perdeleri sökerken
 Kızarıyor beti benzi sarı gelinin
 Üzerine püskürtülmüş tren yolları
 Gesi bağları
 Adem ahları...

Çalıyor kaset:
 Musa ve Firavun arasında yaratılış kapişması.
 Musa'dan beri yineleniyor,
 Firavun'un güneşi Batı'dan doğuramama hayali
 Kıyamet fârikası müddetince
 Sürecek iddianın kanaması
 Sonra Batı'dan zuhur edecek devinim harikası.
 Dudak uçuklatan,
 Çocuk düşüren anneden
 Bir korkunun fragmanı
 Amon, Ra, Pagan oyunları
 Nil Nehri'nde kartal ayakları
 Dövüşüyor İskandinav Tanrıları:
 Thor'un çekici
 Odin'in kesti boğazını...
 Nar, Nur'a yenilecek!
 Budur yazgı...

Güneş, izniyle Rabbinin
 Kapatıyor her akta, yapay ışıkları
 Ve her karada açıyor kapıları:
 Rüyaların dokunuşuyla
 Gün -ay -dın!

MÜMTAZ ÖZLEN

Topal Zaman

Evet böyle başladı her şey,
Aniden, tam ortasından,
Gözümü açtım,
Bilenmiş gürültülerin içinde buldum kendimi.

Zaman, topal bir sarkaç gibi bileğimde,
Hep diri içimde,
Erken dahi gitsem,
Geç kalmışlık hissi.
Evet, başladığı gibi bitecek her şey,
Ansızın, tam ortasında.

RUKİYE TURGUT

Bir Sarı Nilüfer

Mavi serinlikler içinde açan
Yalnız, bir sarı nilüfer
Işığ1 ve soluğı senden esen
Yakın, sıcak bir yarı keder

Gözlerin içime açılan iki dar pencere
Kapama ne olur
Kapasın gündüzüm geceye eş olur

Mavi serinlikler içinde açan
Yalnız, bir sarı nilüfer
Bilmesem ki ellerin gökyüzü
Adına nilüferin, Güneş derler

Ellerin başıma değen yalın rüzgâr
Çekme ne olur
Çeksen koca Dünya dar olur

Sarılar, çiçekler ve güneşler
Bilirim ki her biri senden eserler
İçim, dolu bir mavi gökyüzü
Yüzün savurur inan her bir yüzü

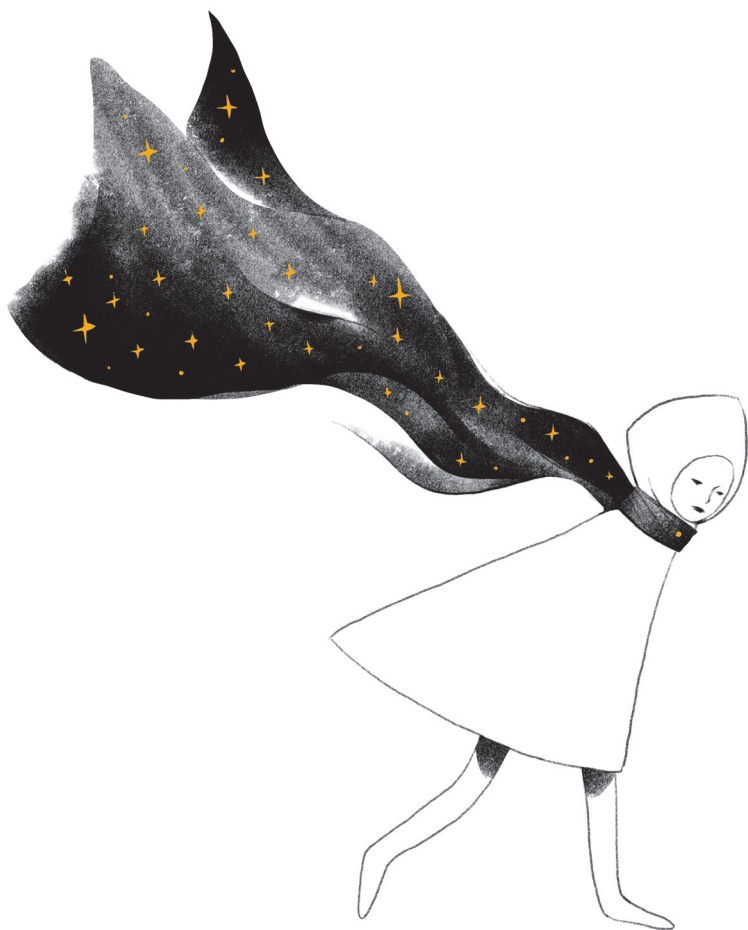
Yüzün hayallerimde can bulur
Gitme ne olur
Gitsen tüm günler hüznün olur

Sorma nasıl açar bataкта nilüfer
İnanana ilahi bir söz yeter
Mavi gökler, serinlikler şahit
Bir bulut, gölgelik peygamber bekler

Sözlerin boynuma tatlı kement
Susma ne olur
Sussan amelim niyetime dert olur

Mavi serinlikler içinde açan
Yalnız, bir sarı nilüfer
Varlığı ve yokluğu senden esen

Bakışın ecelsiz ölüm fermanı
Çatma ne olur
Çatsan tüm güneşler kaybolur

YASEMİN ŞEKERCİ

Güneşi Fethetmek

Güneşimi kaybetmek istemem
Nedendir karanlığa duyduğum bu korku bilmem
Yere düşen gölgem de karanlıktır geceden
Bir kuş korkar mı ki geceden
Korkumu bir mücevher gibi sakladım
Zamanı gelince ak gerdanıma doladım
Kendimden bir öz bulup
Onu Zümrüdüanka'ya yolladım
Bütün kuşlar uçuştu bir ben kaldım
Kafdağı'nı aştım, güneşimi fethettim
Ama bir baktım ki kendimi kaybettim
Yükümü yükledim
Uzun bir yolum var önümde
Işıklarım peki siz neredesiniz?

Tarık Nedir Bilir misin?

ABDÜLMELİK BAYIR

Gözünün nuru torunlarını tek tek, uzun uzun kucakladı. Sıvası dökülmüş, doğup büyüdüğü ve dahi yaşlanana değin nice hatıralar biriktirdiği kerpiç binaya yorgun bir bakış attı, öyle bir baktı ki sanki bu son bakışıydı geçip giden ömrüne. Talebesi olan genç müderris Ahmet de bunun farkındaydı ve onun da içini bir hüznün kapladı. Sabah namazını köyün efradıyla kıldılar, selamlar ve dualar eşliğinde şehir merkezine doğru yola koyuldular. Müderris Ziya Efendi dağıyla taşıyla, kuşuyla kuzusuyla hemhal olduğu köyünden ayrılırken sürekli minibüsün penceresinden yolu seyretti ve yol boyunca bir defa olsun konuşmadı. Anlayana halet-i ruhiyesi dinlemek için yeterdi.

Medreseye vardıklarında tüm talebeler avluda toplanmış hasret kaldıkları hocalarının yolunu bekliyorlardı. Evvel genç müderrisler tek tek Ziya Efendi'nin elini öptüler, ardından talebeler de özlemlerini gidermek üzere tek tek sarıldılar hocalarına. Pilavlar yendi, çaylar içildi, öğle namazı öncesi sohbet halkası kuruldu. Müderris Efendi pek çok nasihatte bulundu talebelerine. Tarık suresinin ilk

ayetlerinden dem vurdu sonra:

Azizler, Allah bizleri bir çeşit su parçasından yaratmıştır. O su parçası ki milyonlarca hücre arasından bir hücredir. Nutfede dediğimiz o hücre ilerler, ilerler ve varması gereken menzile nice badireden, uzun süren bir yoldan sonra varır. O buluşma, o varış insanın hikâyesinin başlangıcıdır. Allah milyonlarca ihtimal arasından bir ihtimal ile insanı var eder. Karanlığı delip gelen tarık gibi insan da küçücük bir umudun sonucunda halk edilmiş olur. Canlar, Tarık suresinin başında, semaya ve tarık'a yemin edilir ve Allah-u Azim-üş Şan sorar: “O tarık nedir bilir misin? Tarık, karanlığı delen yıldızdır.” Yani umudun diğer adıdır, varoluş ve dahi diriliştir.

Talebelerden biri parmak kaldırarak araya girdi merakla ve çekinerek:

Hocam, necm de yıldızdır ve biliriz ki tüm yıldızlar geceleyin ortaya çıkar, hepsi de karanlığı delip geçerek ışığını bize ulaştırır. Tarık ve necm arasında bir fark var mıdır?

Müderris Efendi talebesinin bu güzel sorusu karşısında gülümser:

Ömrüne sağlık Selman'ım, çok yerinde bir soru sordun. Kâinatta göz ile görünen bir şey yoktur ki mana aleminde bir karşılığı olmasın. Tarık için yapılan

yorumlardan biri de Allah'ın tarık ile vahyi kastettiğidir. Vahiy, içi dışı karanlıklara mahkûm kalmış insanlık için o karanlığı delen bir hidayet kaynağı, bir yıldız, bir aydınlıktır. Yıldızlar nasıl yol gösterirse manevi semadan gelen hidayet de insanın karanlığını aydınlatır. Öyledir ki güzel gençler, umudunu hiçbir hal ve şartta yitirmemesi gereken Müslümanlar, yani bizler vahye sımsıkı sarılmalıyız.

Ziya Efendi son cümlesini bitirir bitirmez elini kalbine götürdü, gözleri yavaş yavaş kapandı. Müderris Ahmet yerinden fırlayıp hocasını düşmek üzereyken tuttu, muhtemeldir ki kalp krizi geçiriyordu. Ambulans çağrıldı ve apar topar hastane yolu tutuldu. Genç talebeler ne olduğunu anlayamamış, gözleri yaşlı, yeni kavuştukları hocalarını bu defa da hastaneye uğurlamışlardı. Zahirî, son bir defa hocalarına sarılmış, son bir kez dilinden dökülen güzel kelimelere kulak vermişlerdi.

Genç müderris hocasıyla birlikte hastane yolundaydı bu sefer de. Ziya Efendi'nin çehresi beyaza bürünmüş gibiydi. Gülümsüyor, dilinde *"la ilahe illallah"* zikri durmuyordu. Yavaşça gözlerini açtı ve talebesine seslendi:

Ahmet'im, bana hakkınızı helâl edin, tüm canlarıma söyle onlar da helâl etsin.

Ahmet gözyaşlarını tutamadı, hocasının elini alıp öpmeye başladı:

Öyle demeyin hocam, öyle demeyin, iyi olacaksınız büznillah.

Müderris Efendi zorlanarak devam etti:

Cancağızım, bizim köydeki Kınalı'nın yavrusu olacak Allah nasip ederse, yumurtadan çıkmazdan köye var, tilkiler dokunmasın diye kulübeye sakladım Kınalı'yı. Var git ki yavru bülbül doğanda havasız, güneşsiz kalsın.

Genç müderris başıyla olumlayarak bunları düşünmemesini ima etti. Ambulansla yapılan ilk müdahalelerin ardından sedye üzerinde Müderris Efendi'yi anjiyo bölümüne

aldılar. Tüm talebeler yavaş yavaş toplanıyor, hocanın seveni sayanı kim varsa duyar duymaz hastanenin yolunu tutuyordu. Anjiyo kısa sürmüş, ardından hoca yoğun bakıma alınmıştı. Durumunun kritik olduğunu belirten doktorlar ümitvar olunması gerektiğini söylüyorlardı. İki gün geçmiş, hocanın durumunda bir değişiklik olmamış, ziyarette de bu süre içerisinde izin verilmemişti. Kalabalığın azalmaya başladığı bir anda Ahmet'in aklına Kınalı geldi. Hocasının emrini geciktirmeden yerine getirmeliydi ama hocasını yalnız bırakamazdı. Düşündü, düşündü ve doğru olanın Ziya Efendi'nin emrini yerine getirmek olduğuna karar kıldı. Tez vakitte gidip gelecekti.

Köye vardığında eve gitmeden direkt kulübenin olduğu tepeye çıktı. Kulübenin kapısını açtığında karanlığa boğulmuş içeriye aydınlık süzölmeye başladı. Kınalı Ahmet'i tanıyordu ama ona rağmen kanatlarını kabartıp yavrusunun içinde bulunduğu yumurtayı korumaya başladı. O sırada çatırtı sesleri gelmeye başladı. Ahmet bu muazzam sahneyi izlemek için kenarda bir yere çömeldi ve karanlıklar içerisinde çıkıp gelen o narin bedeninin minik gagasıyla yumurtanın kabuğunu parçalayışını seyretti. Müderris Efendi ölümün pençesinde iken Kınalı'yı saklayarak yavrunun hayatını kurtarmıştı. Genç müderris şahit olduğu bu muazzam olayı düşünüyor, ölümün eşiğinde bile hayatı koruma içgüdüsünün Allah tarafından verilmiş bir haslet olduğunu içinden geçiriyordu.

Kınalı yumurtadan çıkan yavrusunu tamamiyle kuruladı. Genç müderris daha da vakit harcamadan yavruyu ve annesini sıcak ve güvenli bir yere götürmek için hamle yaptı. Kınalı çekingen davransa da müderrisin yavruyu almasına izin verdi. Ahmet tepeden inip köydeki eve geçti, Kınalı da onu takip ediyordu. Evin avlusundaki rüzgâr vurmayan

ağaçların arasına bir battaniye yerleştirdi ve küçük yavruyu da üstüne hafifçe bıraktı. Kınalı yavrusunun yanına vardı ve kanatlarıyla sarmaladı. Artık yavru Allah'a ve anneye emanetti, genç müderris apar topar dönüş yoluna koyuldu. Minibüse doğru giderken Kınalı gökte şükran şarkılarını icra ediyordu.

Müderris, Ahmet hocasının emrini yerine getirdiği için mutluydu, gönlü rahatlamıştı. Ancak hastaneye geri vardığında karşılaştığı sahne onu derinden etkilemiş, gaflete düşmesine sebep olmuştu. Ziya Efendi vefat etmiş, başsız kalmışlardı. Ahmet için dünyanın artık anlamı kalmamıştı, hocası yoksa ne yapabiliirdi? Medresenin, ilim yolculuğunun manası birden kaybolmuştu. Ahmet dünyaya küstü, insanlara küstü, talebelerine dahi küstü, ümidini yitirdi ve inzivaya çekildi. Hayatının geri kalanını uzlette, çilehanede geçirecekti.

Günler haftaları kovaladı, gözlerine gaflet perdesini çeken genç müderris sudan başka bir şey içmez oldu. Gece gündüz namaz kıldı, zikre durdu, Allah'a kendisini hocasına kavuşturması için dua etti. Bir seher vakti elini açmış küçük pencereden kaybolmakta olan mehtapı seyretmekteydi. Mehtap kaybolup gök kızıllaşmaya başladığı bir zamanda penceresine bir kuş konuverdi. Bu hayatını kurtardığı yavru bülbüldü, büyümüş özgür kanatlarıyla genç müderrise umut olmaya gelmişti.

Ahmet elini yüzüne sürüp "âmin" dedi. Hayran hayran, yaşla dolan gözleriyle bülbüle baktı ve sayıkladı:

Ey özgürlüğün sembolü, hayatın mucizesi hoş geldin. Hocamın kokusunu getirdin, onun ruhundan bir parça ile geldin. Onun ölümünden hayat bulan güzel bülbül, bilir misin neden insanın ruhu sana, bir kuşa benzetilir? Çünkü insanoğlu ancak uçanı tutamaz, kanatlanıp uçtu mu ruh, geri gelmez bir daha, başka alemlere göçmüştür.

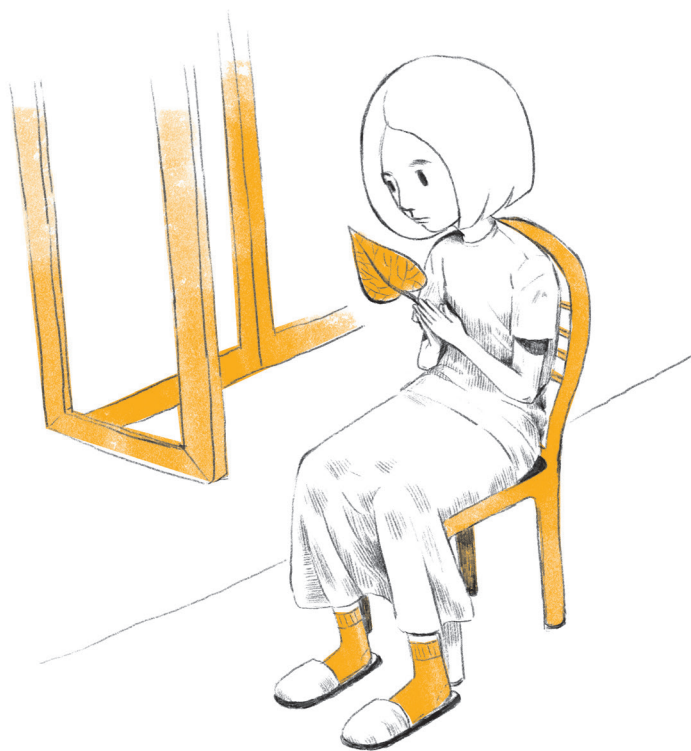
Bülbül cevaben ötmeye başladı. Genç

müderris mest olmuştu. Ahmet'i mest eden bülbülün sesinin güzelliği değildi, hakikatti. Zira sesinin güzelliği hakikati şakımasındandı. Mest ü divane olan genç hülya alemine daldı. Rüyasında hocasını gördü:

Ahmet'im, nedir bu gaflet hâli? Bize bu hâl yakışmaz aslanım. Kişiler gelip geçicidir, onlara aldanma ve asla bağlanma. Hiçbir yokluk seni umutsuzluğa sürüklemesin. Biz Müslümanız. Umutsuzluk bize yakışmaz. Unutma ki cancağızım, şartlar ne kadar kötü olursa olsun, her hâl bizim aleyhimize dahi olsa ümidimizi kaybetmemeliyiz. Şu öten sürgün kuşu sana sürgün şairinin sözlerini her daim hatırlatsın: "Müslüman Allah'tan umut kesmeyen insandır, Allah ise her şeye Kadir'dir, hiçbir ümit kalmamış dahi olsa, Allah onu değiştirir, bizim hayal bile edemeyeceğimiz bir yere yine getirebilir." Pencereden süzülen güneşe bak ve umutsuz olma. O güneş ki bir tarıktır. Her gecenin sonunda usanmadan karanlığı delip ortaya çıkar ve aydınlatır, ısıtır.

Müderris Ahmet Efendi gözleri yaşla dolmuş bir şekilde uyandı, tere boğulmuştu. Hemen pencereye baktı, gitmişti. Gözlerini sildi, her hâle şükürler olsun, dedi. Doğruldu ve çilehanenin kapısını uzun bir aradan sonra açtı. Avluya çıktı, sessizliğin ve ölümün çöktüğü avlu canlandı, karanlığı delip gelen bir yıldız avluyu aydınlatmaya başladı...

Ruhumun Sâyesi

BERRA TELLİOĞLU

Nihayet son bardağı da durulayıp kenara koydum. İki gündür taziye gelen çok olunca, bulaşıklar da epey birikmişti haliyle. Yıkanmaktan buruş buruş olmuş ellerimi, kapıda asılan beyaz bir havluyla kuruldum. Bir tabure alıp açık pencerenin önüne oturdum. Derin ve uzun bir nefes çektim. Sokağın sessizliğini dinlerken, düşünmeyi ertelediğim her şey bir bir zihnimde nüksetti. Kendimle baş başa kalmaktan daha iyi bir seçeneğim olsaydı şayet, ertelemeye devam ederdim. Uzun bir süre öylece oturdum. Göz kapaklarım ağırlaşmıştı fakat uyuyamayacak kadar yorgundum.

Bakışlarım gökyüzüne çevrildi, bir işaret istedim. Yaşamak gayretimi yeşertecek küçük bir işaret... Etraf hiç olmadığı kadar sakindi bugün. İkinci defa aldığım soluk titredi. Ayaklanacağım esnada, bahçedeki ıhlamur ağacından bir yaprak düştü önüme. Henüz iki hafta öncesine kadar parlayan, yeşil renginden eser yoktu. Sararmış ve ağaçtaki ömrünü tamamlamıştı. Turuncuya çalan renginin, güneşin yansıması altında ne kadar güzel görüldüğünü düşündüm. Kilometrelerce öteden pencereimin önüne düşen bu

ışık hüzmesi, özgürlüğüne henüz kavuşmuş yaprağın pusulası olmalıydı; ibresi daima hakikati gösteren. Daha fazla incelemeye fırsat bulamadan sert bir rüzgâr esti, yaprak uçup uzaklaştı. Arkasından en güzel dileklerimi diledim;

“Uç sevgili yaprak, güneşli günleri bul. Bul ve kaybetme. Takip et pusulamı, turuncunun en güzel tonlarıyla parla. Gecenin gelişini engelleyemezsin, sabahı sabırla beklemeyi bil. Arza karanlık çöktüğünde, ayın arkasına saklanamı hisset. Savrulmak seni yorar, rüzgâra karşı koy. Nereye gidersen git, yalnız olmadığınızı hatırla. Değişimi sev, hep aynı yollardan yürüme. Yokuşları çık, köprüleri geç. Yorulursan dinlen, zaruretlerinden çekinme. Kendini tanımaktan korkma. Merak et, düşün, izle. Her gün aynı yörüngede, tekrar ve tekrar doğan Güneş’in; seninle birlikte tüm kainatı aydınlattığına hayret et. Ancak o zaman mesrur olur şu küçük yüreğin, ancak o zaman zuhur eder sayelerin.”

Gönlümde tanıdık bir hafiflik, yüzümde küçük bir tebessüm... Pencereyi geri kapattığım esnada bir ses duyuldu: “Ayşe, çayı koydun mu?” Derin bir nefes daha aldım ve kalktım...

Köşedeki Fırın

ESLEM AYŞE KILIÇ

Sanria Caddesi'nin köşesinde, güneşin bile uğramadığı bir sokak vardı. Taş duvarları rutubet kokuyor, çöpü karıştıran kedilerin gürültüsü dışında hiç bir ses çıkmıyordu. Genelde kendi içinde kaybolmuş insanların kasvetli dünyalarını yansıtan bu sokağın sonunda, buraya ait değilmiş gibi duran sıcacık bir koku vardı; vanilya, tereyağı ve taze ekmek... Fırının, gelenlerin koyduğu “Köşedeki Fırın” dışında bir ismi yoktu. Zaten olsa bile kimsenin bulma çabasına gireceği bir noktada değildi. Ancak buraya gelme şansına erişen her insan, içinde tattığı o leziz mamüllerin verdiği hoş bir his ile ayrılırdı.

“Bugün de içimde... bir sıkıntı var,” dedi Zeyna. Gerçekten de öyleydi, onu gören insanlar üstünde dolaşan kasveti sezebilirdi.

“Merak etme, bahar yağmurlarıdır bunlar...” dedi fırının sahibi Bayan Sevi, “...kötüye işaret olduğunu düşünmüyorum”.

Bu sırada fırından çıkan taze ekmekleri vitrindeki yerine koydu, üzerlerini sarı beyaz bir sofra beziyle örttü. “Her çıkan buluttan korkmamalısın,” diye devam etti.

“Ya korkmak değil de... huzursuz hissetmek diyelim... Bu yüzden geldim buraya. Bugün benim için neyin var?” dedi Zeyna.

“Bir tatlı kaşığı vanilya, iki bardak buğday unu... ve son olarak bir tutam güneş! Evet evet, bu tarif senin içindeki kara bulutları götürecektir, merak etme sen!”

Zeyna, vitrinin yanındaki eski tabureye oturdu ve Bayan Sevi'ye “Güneş mi?.. Ne demek istiyorsun?” diye merakla sordu. Aslına bakılırsa, Bayan Sevi anlaşılması zor bir insandı. Hiç kimse onun daha önce yaptığı ürünün aynısını yiyemezdi. Sanki her seferinde insanların ihtiyaçlarına göre malzemeler değişirdi. “Güneş... Demek istediğimi sana kekini hazırladıktan sonra anlayacaksın. Sen şimdi bekle,

müşteri gelirse bana seslen, ben içeriye gidiyorum.”

Bayan Sevi içeri gittiğinde ortalık terk edilmiş bir sessizliğe büründü. Zeyna arkasına yaslandı ve etrafı incelemeye başladı. Vitrinin önünde duran ekmeklerin üzerine serili sarı beyaz sofra bezine baktı. “Güneş...” Bayan Sevi’nin kekine ekleyeceği “güneş” tam olarak neydi? Derin bir nefes aldı... Fırını saran odun ateşi kokusuyla birlikte içindeki huzursuzluk bir nebze yatışmış gibiydi.

O sırada, kapı hafifçe aralandı. İçeri yaşlı, kambur bir adam girdi. Elinde olan un çuvalını hafif bir gürültü ile tezgahın yanına bıraktı, ellerindeki unu silkeledi. Gözleri yorgun ama dikkatliydi. Zeyna, biraz çekinerek, “Hoşgeldiniz, size nasıl yardımcı olabilirim?” diye sordu.

Adam, vitrine göz gezdirdi ve elini çenesine koyarak düşündü. “İçimi ısıtacak bir şey arıyorum...” dedi kısık bir sesle “...Uzun süredir geceleri ayaktaydım, havalarda soğuk tabii.”

Zeyna kaşlarını çatı. “Neyi kastediyorsunuz?”

Adamın kırışık yüzünde bir gülümseme yayıldı “Bayan Sevi’nin tarifleri kızım, öyle eşsiz ve güzeldir ki, insanın içindeki karanlığı yok eder anında. Işık, hayatına gökyüzünden değil, Bayan Sevi’nin mutfağından girer bazen.”

Adam, vitrinin arkasındaki eski tahta taburelerden birine oturdu. “...Sen yeni misin burada?”

“Sayılır,” diye cevapladı Zeyna. “Bayan Sevi’nin fırınına daha önce de geldim, burayı seviyor olmama rağmen her şeyi bildiğimi söyleyemem.”

Adam derin bir nefes aldı ve parmaklarını masanın üzerinde eski bir dostu selamlıyormuş gibi gezdirdi. “Bayan Sevi’yi yıllardır tanırım... Tarif defteri yoktur, o an hissettiği gibi yapar mamüllerini. Lezzetli mi lezzetlidir ama işte tekrar aynısını yiyemezsin”

Tam o anda, mutfağın kapısı hafifçe aralandı ve içeriden mis gibi tereyağı ve tarçın

kokuları yayıldı. Bayan Sevi, elinde küçük bir kekle geri döndü. Kekin üzeri altın sarısıydı ve sanki kendi içinde hafifçe parlıyordu.

“İşte senin için bir tutam güneş,” dedi Bayan Sevi, kek tabağını Zeyna’nın önüne koyarken. O an yüzündeki gülümseme, Zeyna’ya annesini hatırlattı. İçten, güzel ve huzur verici...

Zeyna kekin üzerine doğru eğildi. Sanki içinde sıcak bir ışık varmış gibi parlıyordu “Bu... Nasıl ya?”

Bayan Sevi gülümsedi. “Güneş, bazen gökyüzünde değildir, Zeyna. Bazen içimizde saklıdır. Sadece onu ortaya çıkaracak doğru ortama ihtiyacın vardır.”

Zeyna, kekinden küçük bir ısırık aldı. O anda içindeki bulutların dağıldığını ve hafiflediğini hissetti. Belki de gerçekten, hayat kendi içinde güneşli tarifler taşıyordu.

Fırından çıkıp kollarını açtı ve iç çekti. Rüzgâr yüzüne çarpıp giderken, keki yediğinde olduğu gibi rüzgâr, hem güneş getiriyor hem de bir tutam huzursuzluğu alıp götürüyordu.

Bayan Sevi’ye el sallamak için arkasına döndüğünde fırının orada olmadığını gördü. Sadece bir güneş grafitisi ve onun hemen dibinde bir papatya onu karşıladı. Zeyna ellerini cebine koydu ve biraz önce fırının olduğu yere bakıp gülümsedi. Oradan uzaklaşırken Bayan Sevi’nin sözleri aklına geldi: “İşte senin için bir tutam güneş... Yani umut!”

Kendini Oyalayan Çekik

GÖZDE ÇİMEN

Her odası güneş alan evin, mavi demirli penceresinin önünde çok hayaller kurdum. Bu hayatta en çok neyi iyi yaptın diye sorsalar ben tüm deliliğin ortasında kendimi oyalayabildim derim. Fark etmeden geliştirdiğim kendini oyalama gücüm zamanla tüm yapraklarım dökülüp dallarım kırıldığında tohumunu canlandırıp filizlenmeme sebep olacaktı. Gözleri çekik, annesinin altın başlı diye sevip, bir gün Beşiktaş vapurunda Japonların kendi milletinden sanıp götürmeye çalıştığı bu çocuk, bütün gücünü mavi demirli pencerenin önünde yalnız başına oynadığı oyunlardan aldı. Ve oyunların içinde kurduğu hayallerden. Hem çok kalabalık hem de çok yalnız kalabilmeyi güneşin tatlı ısırlıklar attığı penceresinden edindi. Üstelik tüm

bunlar büyük bir sevginin ve şımarıklığının ortasında oldu. Bir zaman gelecek kendisi de şaşıracaktı buna (şaşırmak mı?).

Önce bulutları seçti arkadaş olarak. Tüm iç çekişlerini, nazlarını hatta şımarıklığını çekip görmezden gelecek arkadaşları olmasına rağmen o kendisine arkadaş olarak bulutları seçti. Her zaman gözünün önünde olmasından büyük bir memnuniyet duyacak annesi bu fikri tereddüt etmeden benimsedi. Ona önce rahat oturabilmesi için bir minder, bulutlara bakarken uçup gitmemesi için tutunabileceği demirli bir pencere verdi. Bir minder ve pencere önü bu çekik gözlü çocuğun dünyasının şekillenmesi için artık hazırды. Bütün heyecanıyla göğeyi kaldırdı başını. Bir de ne görsün! İşte önde anne fil

arkasında da yavru filler bulutlardan kabile yapmış geçiyordu gözlerinin önünden. Göğün üstünde meğer buluttan alemler varmış, üstelik televizyonda izlediği çizgi filmlerden daha heyecanlı daha gerçekçi. Hem bu canlı çizgi film kostümlerinden hikâyesine, karakterlerden renklerine kadar sadece ona bağlı şekil değiştirebiliyordu. Yalnızca ona özel tek gösterimlik canlı çizgi filmler.

Allah'ım ne büyük bir sırra eriştim.

İşte şimdi kimsede olmayan bir güç bu çocuğun dünyasına yerleşmişti. Üstelik ne zaman göğe baksa bu sırra erişebilecekti. Devam etti buluttan arkadaşlarıyla hayal dünyasını konuşturmaya. Yavru filler annesini takip ettikçe gözden kaybolup gittiler. Diğer tarafa baktığında okuduğu kitaplardan alışık olduğu Pinokyo ve hocasıyla karşılaştı. Onları kendi aralarında bir süre konuşturduktan sonra gözünü bu sefer uzak mahallerin üzerinde dolaşan buluttan kedilere dikti. Kediler daha ufak bulutları top yapmış oynuyorlardı. Gözünü birkaç saniyeliğine hangi noktaya dikecek olsa o noktada yeni hikâyeler ve oyunlar oluşturmaya devam etti. Ne de olsa bu oyunda bulutlar ve hayal dünyası sonsuz kadardı. Hayatının dokunuşunu çocukluğunda fark etmeden iç dünyası ona buldurmuştu. Karanlık sokaklarda, zar patlatan seslerin arasında, karanlığı aydınlatan polis sirenleri dönerken rengarenk ışıkların arasında kendi eksenini etrafında dönmeye devam edebilmişti. Olabildiğince umursamaz, donuk, masumca... Kendini oyalamaz gücü ona hayatın matematiğini buldurmuştu. Kendi kendine bir söz verdi;

Avucunun içinde sakladığın değerli taşı hayat elinden mi aldı?

Sen çizgilere, kaleme yönel.

Bakınca tüm endişelerinin bittiği aydınlık

yüzü göremez mi oldun?

Sen Ay'a bakmaya devam et.

Hayat sana göğe bakmayı mı unutturdu?

O zaman sen kaybettiğin çocuğu tekrar ara.

Gözleri Japonlar kadar çekik olan bu çocuk sanki ilerde yaşayacaklarını hissetmiş gibi bu sözün arkasında hayat boyu durdu. Mavi önlüklü çocukların yanında kimseye belli edemediği duygularını evin yanan tek ışığına yansıttığında da bu sözün arkasındaydı; kahverengi bir gardıroba benzettği kaygılarını naftalin kokularının arasına sakladığında da... Dünya ayaklarının altında ne kadar sallanırsa sallansın o elindeki kahveyi dökmeden bitiş çizgisine götürme hedefi içinde oldu. Etrafına bakmaktan elindekileri göremeyenlere de bulutların arkadaşlığını anlatmak isterdi ancak ne yaptıysa acecilliklerine yetişemedi. Anne filin peşinden giden yavru filler gibi oyalandığı dünyasını kurup annesine yaslanmaya devam etti.

Sahi?

Güneşin kokusunu alabiliyor musunuz?

Mis gibi

Bu yaşta, bu serde...

Hâlâ bulutlara bakıp

Kendi çizgi filmimi izliyorum

Umut Dükkânı

MELİKE NUR COŞKUN

**Gözlerimdeki ölü bedenleri nereye sığdırayım bir avuç toprağa sığmadıktan sonra. Kendimden korkuyorum evet, ama beni korkutan insan olamamanın ta kendisi.*

Allah kahretmesindi. Bu nasıl işti, bir türlü anlayamıyordu. Demek o böyle bir insandı. Bir an evvel baktığı ve başını eğdiği aynadaki aksine başını inanmazca kaldırıp tekrar baktı. Evet, bu gördüğü gerçekten oydu. İnanamıyordu, inanmak da istemiyordu. Uğruna sarf ettiği onca çaba, gördüğü ve korktuğu, görmeye tahammül dahi edemediği bu biçimsiz şey için miydi sahi? Şaşkındı. Bu işten nasıl dönebileceğini, karşısındaki yüzle nasıl baş edeceğini bilmiyordu. Evet, Allah tekrar kahretmesindi.

...

“Bendeniz aslında ketum biriyimdir. İnsanlar bu yönümle karşılaşınca biraz şaşırıyorlar. Biraz fazla mı abartıyorum belki, bilemiyorum açıkçası. Ama böyleyim işte.”

“...”

Karşımdakinin sustuğunu görünce insanı konuşmak zorunda hissettiren o sessizlikle başbaşa kalmıştım. Rahatsız hissediyordum, sanki hareket etmem gerekiyormuş ama ne yapacağımı bilmediğim için hiçbir şey yapamıyormuş gibiydim. Gergin ve tereddüdümü belli eden yersiz bir tebessümle devam ettim.

“İnsanlar şeye şaşıyor aslında. Gördükleri kişiyle gerçekten tanıdıkları kişi biraz farklı geliyor onlara. Gördükleri kişi yumuşak yüzlü, ufak tefek, hayır demeyi bilmeyen, belki de fazla bir uğraşı olmayan, yüzeysel ve şen şakrak biri”

Kafasını içinde ne olduğunu bilmediğim ve içeri girdiğimden beri uğraştığı eski defterden kaldırmadan sözümü kesti:

“Fazla düşünmeyen biri yani?”

Nedense buna çok gülmüştüm. Fazla düşünmeyen mi? Kafamın içinde kaybolduğumu, bazen kendi sesimi bile duymadığımı bilse ne derdi acaba?

“Yani... Öyle de denilebilir.” dedim biraz çekinerek. “Kendimi korumak için bazı yöntemlerim var; herkes gibi.”

Artık karşımdaki yüzüme bakıyordu. Bakışları umursamazdı fakat dikkatle dinlediğini anlamıştım.

“Kimisi maskelerin ardına sığınıyor gerçeği saklamak için. Kimisi de insanları test eder gibi, meydan okur gibi onlara; ortalığa seriyor kendini.”

“Sen peki?” dedi.

Bakışlarımı ondan başka her yerde gezdirirken derin bir nefes aldım. Boğazım kuruydu, yutkunarak devam ettim:

“Bense... Duvarlar inşa etmeyi tercih ettim. Kalın ve yüksek duvarlar.”

Ellerimi dizlerimde ovuştururken kısa bir an durup düşündüm söyleyeceklerimi, zihnimde tarttım yine kendimi defalarca yaptığım gibi. O ise sabit bakışlarında nihayet gördüğüm küçük bir merakla bana bakmaya devam ediyordu.

“Uzun süre mutluydum onlarla. Gerekli olduklarına da inandım. Hatta gurur bile duyuyordum duvarlarımın sağlamlığıyla, geçit vermezliğiyle. Şöyle bir bakıp ufak bir ıslık çalıp etraflarında gezmeye de bayılıyordum duvarlarımın. ‘Heyt be, kimse zarar veremez bana bunların ardındayken’ diye kendi kendime keyiflendiğim çok fazla anım var diyebilirim. Ama... gurur duyduğum bu duvarların sağlamlığını sorguluyorum artık.”

Hem gergin hem de utanarak konuşuyordum artık. Tebessümüm genişlemiş mahcup bir hâl almıştı:

“Az önce... Ne yalan söyleyeyim biri o duvarı geçsin istedim. Gececek sandım hatta.”

Başımı önüme eğdim.

“O duvarı zorlasın, aşındırsın... ama incinmeyeyim istedim. O cüreti kendinde gördüğüne dair bir güvene kapıldım. Oysaki hiç tanımıyorum onu. Bu beni ölesiye korkuttu. Kendimden korktum anlıyor musun?”

Anlayıp anlamaması umurumda

değildi. Bu sorunun gerçek muhatabı bendim. Kısa bir sessizlik oldu. Artık karşımda biri varmış, yokmuş çok da önemli değildi benim için.. Kendimle baş başaydım. İşte tam olarak olmaktan korktuğum yere geri dönmüştüm. Gözlerim karşımdaki duvara takılmıştı.

“Kendi kendimle çarpıştım adeta, çok güvendim kendime de duvarlarıma da. Bu kadar kolay mı yıkılır benim sapasağlam duvarlarım? Eğer bunları kendim yıkacaksam ne anlamı var duvarlarımın? Neden bu denli bir kibre kapıldım, neden inandım bu kadar?”

Ateşli bir hastalığa yakalanmış gibi hissediyordum. Öfkeden başım dönüyordu. Kendimi yargıladığım bu soyut mahkemede hararetle bir demec veriyordum. Uzun bir aradan sonra karşımdaki sessizliğini yeniden bozarak:

“Ama bir dakika. İznin olmadan o duvarın yıkılması daha mı iyi yani?” dedi

“Ama o zaman suçlu ben değilim.”

“...Ama incinen sensin.”

“Ama inciten ben değilim.”

“Peki ya bir gün sen incitirsen?”

Duraksadım.

Kendimle nasıl yaşarım kardeşim o zaman, kendi yüzüme baka baka, utanmadan nasıl yaşarım? Hem dövüp her sevemem kendimi. Ama ya bazen dayağı hak ediyorsam? Ya bazen seilmeyi hak etmiyorsam? Ama herkes seilmeyi hak etmez mi? Dünyadaki tüm çirkinlikler sevgisizlikten çıkmıyor mu zaten? Sevgi ne garip bir şey, hatta galiba yaratılmış en tuhaf şey olabilir.

“Aaah, boş ver.”

Omuzlarım düşmüştü.

“Çıkamayacağız bu işin içinden bir türlü belli.”

...

“Hani nerede, ben göremiyorum?”

“Boşver belki de iyileşince görürsün.”

“Ya göremezsem?”

“Orada olduğunu biliyorsun ama.”

“Göremediğim bir şeyin orada olduğunu nasıl bileceğim, nasıl emin olacağım bundan?”

“Hissedersin zaten. Ama emin olamazsın.”

“Peki... Nasıl olacak o zaman?”

Dükkânın içi loş, sarı bir ışıkla aydınlanıyordu. Ahşap raflar eskimiş ama düzenliydi. Zeminden tavana doğru yükselen kitap kuleleri, rafları dolduran ne olduğu bilmediğim kavanozlanmış bitkiler bir de arkada çok eski bir zamandan kalmışçasına çalan garip bir müzik bu sahneye eşlik ediyordu. Sanırım dükkândaki en yeni şey benim varlığım olabilirdi. Deminden beri önündeki yıpranmış deftere bakıp bi şeyler çiziktiren, benimle sanki zorla muhatap olan adam- ya da neyse artık- bana baktı. Bakışları sertleşti, sabır dilenir gibi yukarı bakıp derin bir nefes aldıktan sonra:

“Yahu kardeşim sen ne aradığını söylesene?”

Aradığımı bulacağından emin olsan niye umuda ihtiyacı duyasın?”

Sustu, hafifçe arkasını dönüp raflardan bir şeyleri kontrol ettikten sonra tekrar bana döndü. “Hem sen ne aradığını biliyor musun ki?”

Oturduğum yerde rahatsızca kıpırdandım.

“Önce kendine, sonra neye talip olduğuna bak.”

Ses tonu soğuktu artık.

“Haddini bil yani.”

Bir an donup kaldım. Sonra kapıyı işaret etti.

“Şimdi çık git dükkânımdan, haydi.”

...

Biraz hava almak için dışarı çıkmıştı. Öfkesi dinmiyordu. İşin kötü yanı korkusu da dinmiyordu. Ama buna şükretti, korkusuz bir öfke sahibi olacak kadar nasipsiz olmadığı için. Bilmiyordu, hiçbir şey bilmediğini hissediyordu. Bilinmezlik işte bu korkuyu salıyordu yüreğine. Eve de dönemiyordu. Evde o vardı. Gerçi kendiyse olduğu her yerde o vardı. Bunu düşündükçe sıkıldı, sıkıldıkça içine doğru büzüldü sanki. Nefes almak çok zor geldi o an. “Neyse...” dedi kendi kendine.

“Yürü.”

Yürümeye devam etti. Yürüdü, yürüdü, yürüdü. Epey yürüdü. Dağa taşta baktı. Çiçeğe böceğe bir de. Ağaçlara ve yollara da. Bir de sıralı dükkânlara. Biri ilgisini çekti. İlgisi dükkânın kapısını çekti, baktı ki girdi içeri. İçerisi hiç de ilginç değildi. Umduğunu buldu, bulduğuna şaşırıp, çıktı dışarı. İçeri girerken de iyi değildi dışarı çıkarken de. Ama bir fark vardı. İyi olacağına inanıyordu. Eve döndü, önce aynaya sonra ayaklarına baktı. Aynada da ayaklarında da yaralar gördü ama kendine zaman verdi.

Şu yaralar iyileşene kadar, dedi.

Şu yaralar iyileşene kadar...

...

Bil mek mi se ni

Yok sa bil me mek mi dir

İ çim de ki ni...

Kene

RAVZA MERVE TAŞDELEN

İçimdeki sararmış alevın suretime yapışmasıyla bulunduğum yere çöktüm. Korku iliklerime akıyor, kalbim dengesiz bir tempoyla çarpıyordu. Avare bir yaşam süren benliğim; korkunun pençesine takılmıştı. Kurtulma imkânım ise doktorun iki dudağı arasındaydı. İki dudaktan sert zemine dökülen sözler; cam parçaları gibi kırılıyor, tuzla buz oluyordu. Doktor ürkek bir ceylanmışım gibi hassas bir sesle; “Üzgünüm genç çocuk,” dedi. Doktorun gözlüğüne yansıyan görüntüm, beni benden uzaklaştırıyordu. Koyu dağınık saçlarım alnıma düştüğünde sakallarımdaki ter damlaları dans ediyordu. Kirpiklerim kahve gözlerimin üzerinde hareket ederken, bakışlarım elmacık kemiklerime odaklanmıştı. Doktorun sesi duygularımı çimdiklerken kendi görüntüme ulaşmaya çalıştım. Oysa doktorun sesindeki tını beni korkutan gerçeklerin üzerini örtse de tamamına yetişmiyordu. Örtü, acı gerçeğin karşısında kısa kalmıştı. Omuzlarını dikleştirip elindeki dosyaya bakarak gözlüğünü düzeltti ve sözlerine devam etti: “Boynuna yapışan zehirli keneyi çok geç fark etmişsin. Bu yüzden onu vücudundan koparamadık.” Sözlerinin parçaları vücudumu delirken içimdeki umudun boğazı ipe dolanmıştı ve yaşamın nuru sönmüştü. Gözyaşlarım usulca dokunduğunda yanaklarıma, elimi boynuma

dokundurdum. Boynumda soğuk bir ürperti gibi ölümün varlığı esiyor, tüylerimi diken diken ediyordu. Doktorun sesi artık boğuktu. Cümleleri kulağıma kadar geliyor, çarpıp yere düşüyordu. Kafamın içindeki odalarda sıkışan gerçek; gözümün önüne düşmüştü. Korku, küçük bir çocuk misali zihnimin dehlizlerinde dolaşiyor tek bir soruyla hemhâl oluyordu: “Ölecek miyim?”

İçimdeki karanlık sorularla boğuşurken bulunduğum mekân sesimin ortalığa dökülmesiyle ayaklarımdan altından kaymayı ertelemişti. İçimde boğuştuğumu sandığım ölmenin telaşı, mekânın sırrıyla bilenmişti. Doktor titreyen sesime karşılık en tabi hakkıyla “Üzgünüm,” dedi. Umutsuzluğun kısılcacında takılı kalan vücudum, küçücük bir keneye düğümlemişti. Gözlerimden belli olduğuna emin olduğum tedirginliğime rağmen doktor cümlesini tamamladı. “Az bir zamanınız kaldı. Kenenin zehri kanınıza karışmış.” Papatyaların canlılığını andıran benliğim; anları dolu dolu yaşamaktan ölümün varlığını unutmuştu. Şimdi ise sanki gözlerimin üzerine çektiğim koyu perdeler açılmış, pencerem güneşi doğrudan deneyimlemeye başlamıştı. Gözlerim alışıksa da bu ışığa, görme duyum hürliğe kavuşmuştu: Karanlığı delen yıldızlar semayı taçlandırıyor, mekân

kiyafetinden sıyrılıyor ve zaman bir rüzgâr misali ağacın saçlarını okşuyordu. Ağaçlar idrakimde hiç bu kadar parlak ve yeşil olmamıştı. Yaşamak bu muydu? Hayatın içinden süzülüp geçerken nasıl da fark edememişim bunca güzelliği? Ölmek fikri beni, yaşamadığım gerçeğiyle yüzleştirmişti. Varlığım ilk kez yoklanmıştı, bildiğim mekân sırra kadem basmıştı. Burası neresiydi, bilmiyordum. Bu bilinmezlikle gözlerime kalın perdeleri geri çektim... Doktorun cümleleri korkumu ete kemiğe büründürmüş, gözlerimin önünden ayırmıyordu. *“Zehirli keneyeyle yaşamak zorundasınız, yavaş yavaş tüketecek sizi. Belki bir gün belki birkaç ay zamanınız var, bilinmez.”*

Hastanenin kapısından kendimi dışarı bıraktığımda kavi rüzgâr yüzümü yalamış, zihnimi oyalayan ölüm korkusu ise beni hissizliğe sürüklemişti. Sanki derin mi derin bir kuyunun içerisinde gözlerim karanlığı deneyimliyordu. İçimde korkan küçük bir çocuk vardı ve o yok olacağı gerçeğiyle yüzleşemiyordu. Ona rağmen düşüncelerimin zehri bedenime sirayet ediyordu. İki el kollarımı sıkarak beni bir ileri bir geri sallamaya başladığında gözlerim iç diyardan bulunduğu mekâna kendini çevirdi. Karşımda yalınayak biri dikiliyordu. İnce beline ulaşan gri saçları, bembeyaz bir elbisenin ardında gizlenen vücuduyla önümde bekliyor, saçlarının arasından görünen keskin bakışları ruhumun gizli bölmelerine dalmaya hazırlanıyordu. Gerçekliğin boğazını sıkıyormuşçasına parmakları bedenimi kavırıyor ve beni sallamaya devam ediyordu.

“Kimsiniz, bırakın beni!” diye cılız bir ses çıktı boğazımdan. *“Öldür beni”* dedi kadın.

Ölümü düşünen zihnim, gözlerindeki kalın perdeleri çekti ve yalnızca bir tül kaldı hakikatle aramda... O an kollarımda acının kırıntıları belirdi. *“Öldür beni”* diye tekrar etti kadın ve bir kahkaha patlattı, *“Söyle, yok*

olur muyum?”

Bir kaç hasta bakıcı kadına yaklaşılmıştı, uzaktan duyuyordum sanki sesleri, kadın gözlerini gözlerimden ayırmıyordu.

“Zeliha teyze çocuğu bırak lütfen,” dedi bir hasta bakıcı.

Elleriyle kadının sırtını sıvazlıyordu. Kadın bir anda kollarımı serbest bıraktı ve gözlerini gözlerimden ayırdı. İki hasta bakıcı sımsıkı tutarak götürürken kadını, arkası dönük bağırdı.

“Bir damla suyum ben!” Bir anda durdu ve kafasını bana doğru çevirdi alaycı bir gülümseme ile dudaklarını kıvrırdı. *“Toprağa dökse kurur muyum?”*

Uzaklaşan kadının ardından bakarken vücudum gevşedi ve sıktığım dişlerim kendini serbest bıraktı. Zihnimin odacıklarında yankılanan soru, cevaplanmak için kilitli kapıları tekmeliyordu. Kadın ne demek istemişti? Durdum ve gözlerimi bir kez defa daha açık seçik görmek için kırıştırdım. Kâinatı ilk kez görüyor, doğanın yankısını ilk kez işitiyor, varlığa dikilen sarı gülleri ilk kez kokluyordum. Sanki bir mağaranın içinde zincirlenmiş, özgürlüğüme yeni kavuşmuşum. Beni zincirleyen şey, yaşamın manasını bu zamana kadar idrak edememiş olmamdı. Varlıktan sıyrılmaktan korkuyordum. Adem-oğlunu tüketen şey ölümün bilinmezliği değil miydi? Beni de bu bilinmezlik sarmıştı. Zihnimi kurcalayan düşünceleri kapının arkasına süpürerek etrafıma bakındım. Ayaklarım beni, mezarlığın önüne getirmişti. Yanımdan geçen bir teyze elindeki papatyaları uzatarak; *“Ölüler çiçek ister,”* dedi. Yaşayan bir ölü olarak elindeki tüm papatyaları aldığımda teyze yarı şaşırılmış yarı mutlu bir tavırla omzuma dokundu ve yolun karşı tarafına geçti. Sol elimde yaşamaya çalışan papatya demeti solmaya başlamıştı. Benden medet umar gibi yavaş yavaş boynunu büküyor, bir umutla

suya kavuşmayı bekliyordu. Elimdeki papatyaları ağacın kenarına koydum. Papatyalara baktım, dalından koparıldığı için ölüme mahkûm edilmişti. Tıpkı benim gibi o da çaresizce ölümün kapısına dayanmasını bekliyordu. Bir bardak su verilseydi belki daha geç solacaktı. Hayat bana yaşamam için su verecek miydi? Omuzlarıma koyulan ölümün ağır yükü tüm vücudumu eğiyordu. Bir elin omzuma dokunduğunu hissettiğim an ırkıldım.

“*Evlât iyi misin?*” dedi mezarlığın bekçisi.

Düşüncelerimde takılı kalan bedenimi tozlu rafların arkasına iterek bakışlarımı yaşlı amcanın suratına diktim. Asla bu kadar yaşlı görünemeyecektim. Ölüm tüm gerçekliğiyle nefesini yüzüme üflüyordu.

“*Evlât,*” diye tekrar etti Bekçi.

Elindeki bir bardak suyu bana doğru uzatarak, “*Kimsin, kimlerdensin? Daha önce burada hiç görmemiştin seni.*” dedi ve yanıma oturdu.

Bana uzattığı su dolu bardağı elinden alıp kenara koydum: “*Adım Yakup, buraların yabancıyım,*” dedim iç çekerek.

“*Nereden geldin?*” diye sordu elini omzuma koyarak.

Bekçinin sorduğu soru karşısında yutkundum. Öyle derin bir suald ki bu, köprüünün başında sorulan... Birkaç damla süzülürken yanaklarımdan, “*Kayboldum...*” diye yanıtladım.

Bekçi, derin bir iç çekti ve sırtımı sıvazladı. “*Her şey bitti...*” dudaklarımdan dökülen kelimeler, umutsuzluğumun kuyusunda boğulurken Bekçinin tok sesi kulaklarımı doldurdu: “*Neden buradasın sence evlât?*” Etrafına bakarak eliyle mezarlığı işaret etti. “*Neden?*” diye sordum gözyaşlarımdan ardından... “*Çünkü burası her düşüncenin anlama büründüğü yer,*” duraksadı ve sesinde bir çiçeğin filizlenmesine şahit olmuşçasına “*Burası her şeyin bittiğine inandığın değil her şeyin yeniden başlayacağına inandığın yer.*”

Gözlerimdeki yaşı silerken bekçinin sesi derin yalnızlığıma yırttı. “*Söyle bakalım evlât, seni böyle üzen dert nedir?*”

“*Bugün bir şey öğrendim. Daha önce hiç düşünmediğim bir şey, kendime hiç yakıştıramadığım bir şey... Zamanımın kalmadığını öğrendim...*” cümlemi tamamladığımda Bekçi gözlerini gözlerimden ayırmıyordu.

Dikkatlice yüz hatlarımı süzüyör samimi bakışları ruhumu okşuyordu.

“*Ah, genç çocuk; hepimiz ölene kadar yaşayacağız, öyle değil mi?*” dedi bakışlarını üstümden çekerek. Bitkin düşen bedenimi duvara yasladım ve gözlerimi boşluğa dayadım. “*Haklısın amca.*” dedim balığın karnında nefes almaya çalışarak.

Bekçinin güven dolu sesi etrafa yayıldı: “*Esas derdini söyle bakalım, sana rağmen seni kaybettiren dert nedir?*”

“*Ölmekten korkuyorum.*”

Bir çırpıda ağızımdan çıkan bu itirafı kendi sesimden işitmek tüylerimi diken diken etmişti. Bekçinin gözlerinden yayılan şaşkınlığı fark ettiğimde “*Sen de ölmekten korkuyor musun?*” diye bir soru yönelttim.

Bekçi masmavi gözlerini yüzüme sabitledi; “*Yaşamaktan korktuğum kadar ölümden korkuyorum.*” dedi.

Söylediği cümlelerin karşısında kaşlarımı çattım ve tüm dikkatimi sözlerine yönelttim.

Bekçi konuşmasına devam etti: “*Hiç anlamam neden ölümden korkar insan? Korkarlar madem, neden doğum da korkutmaz insanı?*”

Bedenimi doğrulttum ve çatallı sesimi kontrol ederek, “*Çünkü doğumu bekler insan ama ölüm... o en beklenmedik anda çalar kapıyı...*”

Hafif gülümsedi bekçi; “*Sanki bir düşmanı tarif ediyorsun...*”

Dudaklarım tebessümle kıvrıldı, “*Değil mi?, Düşman da en sevdiklerimizi alır bizden, bizi bile bizden alır.*”

Bekçi mavi gözlerini gözlerime dokundurdu ve *“Belki de seni senden ayırmıyordur da seni sana ulaştırıyordur yalnızca...”*

İçimdeki parçalanmış aynanın yansımasında kendi imgemi gördüm: Kaldırım taşlarında, yürüdüğüm yollarda yitmişti ışığım. Bekçi ise elinde bir gaz lambasıyla aydınlatıyordu sanki önümü.

“Sence düşman mıdır seni sende kaybedip seni sende bulduran? Yoksa gizli bir dost mu? Sence kimdir; seni sana hazırlayan?”

Kaşlarımı çatıttım, bu çatışma bilge bir adamın sözlerindeki derinliği idrak etmeye çalışan yorgun bedenimin bir dışı vurumuydu. Bekçi konuşmaya devam etti,

“Ah evlat: Kaybolan, bulunmaya özlem duyardır.”

İçime bir yumru oturuyor, bedenimde pıtı pıtı gezinen karıncalar ağızlarında su taşıyordu. *“Bulabilecek miyim?”* dedim bekçinin gözlerine bakarak.

“Gerçekten kaybettiysen evlat, evet bulacaksın.” dedi bekçi.

“Peki ya ölen bunca insan?” dedim mezarlığı göstererek, *“Onlar için son buldu, ya benim için de son bulursa?”* gözlerimin elleri, mavi gözlerdeki umut kırıntılarını çekiştirircesine tutmuştu.

“Ölüm, tıpkı doğum gibi bir başlangıçtır.” diye sözlerine devam ettiğinde bekçi, *“Ölüm bir son değil mi yani?”* diye sordum.

“Son bir başlangıçtır evlat, bir hâlden başka bir hâle dönüşmektir.” diye cevap verdi. Bekçinin fikirleri, ruhumdaki korkunun varlığını gölgelemeye başlamıştı. Yine de korku tüm varlığıyla içimde yer edinmeye devam ediyordu.

“Doktor bana yakın zamanda öleceğimi söyledi.” dedim bir çırpıda.

Bekçinin bakışlarına sinen korkuyu zihnim hemen fark etmişti.

“Boynumda zehirli bir kene var ve beni yavaş

yavaş öldürüyor.” diyerek cümleye devam ettim. Bekçi söylediğim sözlerin ağırlığında ezilirken sıcak gülümsemesini suretinde barındırmaya devam etti ve kulağıma daha da yaklaşarak, *“Sana bir sır vereyim mi evlat?”* dedi.

Tabi dercesine başımı salladım ve bir sırra vakıf olacaktım gibi kafamı eğdim. *“Herkesin boynunda bir kene vardır. Sadece sen yeni fark etmişsin.”* dedi.

Hakikate batırılmış sözü idrak eden benliğim, solmuş papatyaların yanına koyduğum bir bardak suyu o an fark etmişti. Bekçinin masum gözlerine sığınarak, *“Sahi sizin adınız neydi?”* diye sordum. *“İsmim Yusuf, evlat”* dedi. Ayağa kalktı ve mezarlığın kapısından içeri girdi. Ardından uzunca baktım ve gözden kayboldu. Yerden papatyaları aldım ve bir bardak suyun içine yerleştirerek ayağa kalktım.

Bekçi haklıydı. Çünkü hayat insana doğum ve ölüm suyunu bahşetmişti.

Güneş Gibi Ol

ŞEYMA ERGÖKTAŞ

*11. sayımızda yer alan “Yağmurla Gelen”
öyküsünün devamıdır.*

Çamaşırlar çabucak kurudu oh! Bahar mevsimi gelmiş, güneşli günlere erişilmişti bin şükür. İşçimen bir kadın maharetli elleriyle, çarçabuk topladı çamaşırları. Sevincinden bir de türkü söyleyecekti ki, dakika başı balkona sigara içmeye çıkan mendebur alt kat komşulara sesi gider diye korktu da içine gömdü hevesini. Komşuluk edilecek insanlar değillerdi. Bir ‘günaydın’ bir ‘hayırlı günler’ demeyi kendilerine zül sayarlar, diyecek olana da bir bakış bakarlardı ki aman ya Rabbi! Dediğine diyeceğine bin pişman ederlerdi adamı. Bir keresinde elleriyle yağlama yapmıştı da bin hevesle kapılarına dayanmıştı. İçerden sesler geliyor olmasına karşın kapıyı açan olmadı ilkin. Bekledi, bekledi... Gözetleme deliğinden baktıklarını hissetti. En sevimli hâliyle gülümsedi dürbüne doğru. Geberirlerdi açiverselerdi ya, bir şey istemek bir yana bir şey verecekti. Neden sonra ağır ağır açıldı kapı. Açan kişi kapıyı yarım açmış, şöyle bir uzatmıştı başını. “Buyrun” demişti ciddi bir tonda. “Yağla... Yağlama yapıverdiğim de dedim altlı üstlü oturuyoruz, koku gider illa komşulara, size yani” ‘Yok’ dedi kadın. ‘Biz bu tip şeyler tüketmiyoruz, sağolun’ dedi, demesiyle de bir oldu kapının çat diye kapanması...

Söylene söylene çıktı evinin merdivenlerini. “Tüketmezsiniz de o yağ bağlayan vücut, o kilolar neden sebep diye sormazlar mı adama? Hem yemeyiz desen ya şuna, tüketmeyiz ne demekse?” diye söylenip durmuştu bütün gün. Aman neyse üf, şu gudubetle sıkamam canımı diye düşünüp, eliyle bir sineği kovuyormuşcasına kovmaya çalıştı düşüncesini.

Güneşli günler nasıl da güzeldi, sevecendi, yaşamı kolay ve aydınlık kılardı. Çocukluğundan bu yana buna inanırdı. Güneşli bir günde kahr çekmek, kapalı ve kasvetli bir günün neşesinden yeğdi Sabire’ye göre. Sabire hanım demeyeceğiz zira o hiç hanım olamadı, hep Sabire oldu, salt Sabire. Gözlerini kısıp da güneşe bakarken de Sabire. Rahmetli eşiyle evlenmemek için kendini yerden yere atarken, annesinin gözlerinde bir damla merhamet arayıp da yalnızca çatık bir kaş ve hırçın bir nazarla karşılaştığında da sadece Sabire’ydi. Kan çanağına dönmüş gözleriyle, “Anam gibi olmayacam, billaha da olmayacam” diye kendi kendine ant verdiğinde de sadece Sabire idi.

Öyle yürekten dilemişti ki kız annesi olmayı. Kızının bir dediğini ikiletmeyecek, gül yapraklarına saracak, sultan gibi büyütecekti onu. Kem söz işitmeyecekti kimselerden ahusu. Kem gözler bir kez olsun nazar edemeyecekti ona. Vakti zamanı gelip de Kadir Mevla ol deyince de, kızının istediğine,

gönlünün he dediğine verecekti kızını. Öyle çok istemişti ki kız annesi olmayı, Rabbi ona bir değil iki kız evlat nasip etmişti. Kızlarını bağına basarken bir türlü gönlüne sindiremediği eşini bile basmıştı bağına. Madem babalarıydı kızlarının, o da kıymetliydi artık.

Biri Şermin biri Belkıs. Büyüğü Şermin'di. Onu biraz kendisine benzetirdi en çok da Şermin'in babasına. Öyle derdi; Şermin'in babası, Belkıs'ın babası. İçine ancak bu vasfıyla sindirebilmesinden sebep olsa gerek içinden geçirirken bile eşim diyemezdi. Şermin, babası gibiydi tembeldi, sarsaktı biraz, bir iş buyur oyalansın dursun hiç olmadı işi başkasına buyursun. İçtenliğini, temiz kalbini ise kendisine benzetirdi. Rüyaları sahihdi onun da ne görse gün gibi çıkardı üç vakte. Sabire ırsi derdi, benden geçmiş. Bekâren öyleydim ben de ne zamanki evlendim, rüyama türlü vesvese, endişe karıştı, ifritlerin eli değdi...

Şermin şöyleydi böyleydi de neyse oydu. Ortadaydı, belliydi. Belkıs öyle mi ya? Belkıs'ı çözebilene aşkolsun. Kime çekti bilinmez. Atadan soydan gelen bir asalet desen o da yoktu, köylük yerde herkes aşağı yukarı aynıydı bu kız nasıl olmuştu da böyle çenesi yukarıda, gözleri yüksekte bir kız olmuştu.

Çocukluktan bu yana hoşnut değildi anasından, Sabire adı gibi bilirdi bunu. Hep hissederd de bir keresinde öyle bir şey yapmıştı ki Belkıs... Her hatırladığında elini kalbine koyup İnşirah okurdu. Paramparça edilmiş kalbini bütünslesin diye. Okula giderken beslenmesini yanına almayı unutmuştu Belkıs. Artık unuttu mu utandı mı konulan şeyden onu Allah bilirdi. Fark edince Sabire'nin içi yanmıştı. *"Aç açına ne yapacak okulda, dersi girmez kafasına"* demiş soluğu okulda almıştı. Bereket ki teneffüse denk gelmişti. Sağa sola bakınırken, kendisine çakmak çakmak bakan bir çift yeşil gözle, göz göze geldi.

Nasıl da el gibiydi duruşu. Sanki onu kendisi doğurmamış, geceler boyu kollarında sallamamış, onun ve ablasının sevdasına kendisini, kocasını, kaderini sevmemiş gibi bakıyordu. Gülmekle ağlamak arasında kaldı Sabire. Bir şey söyleyecek gibi açtı ağzını fakat konuşmadı, dili damağı kurumuştu. Hiç konuşmadan verivereyim beslenmesini de gideyim hemencecik diye düşündü bir adım attı ki Belkıs'a doğru, ceylan gibi sıçradı çocuk, arkasına bile bakmadan koşarak uzaklaştı oradan.

Sabire o günü hiç unutmadı. O gün anneliğinin en büyük sınavıydı zannınca. "Hiçbir şeyi çok isteme, imtihanın olur derler, doğruymuş demek" dedi. O gün çıkardı siyahlı kahveli yemenisini başından bir daha da hiç takmadı. Diğer veliler gibi renkli eşarplar takmaya başlamıştı. Annesi kaç defa "Bebelerin eline, insafına bırakırsan kendini ne din ne don bırakır bunlar insanda alimallah" diye nasihat edecek oldu fakat Sabire oralı olmadı. O da örtü bu da örtüydü. Belkıs'tan kıymetli değildi. Hem insan gittiği yere uyum sağlamalıydı, madem kızlar şehirde büyüsün diye sılaya katlanıyorlardı, gereğini de yapacaklardı. Sabire üzerine düşeni yaptı yapmasına da Belkıs'ta bir karşılığı yoktu çabalarının.

"Eden bulurmuş demek," derdi bazen Sabire. Kızının hali tavrı, yönü kendisine dönünce donuklaşan bakışları bazen nasıl da kendisini hatırlatıyordu ona. O da eşine karşı aynı tavrı içinde değil miydi sanki? Denk değillerdi fikrince. Ne güzellik yönünden ne de akıl. Esmerdi, kavruktu teni. Şehre yerleştikten sonra buğday tene dönmüştü yüzü ama ne fayda. Sabire onu kara diye bellemişti bir kere. Almıyordu işte içi, zorla mı! Belki güzellikle verseydi annesi, bunca zor kullanmasaydı o da başka türlü görecekti eşini ama ne çare. Olan olmuş, biten bitmişti. Aklı da kıt gibi gelirdi

Sabire'ye. Evlerine gelen misafirlerle konuşacak bir şey bulamaz, Sabire'nin zoruyla açtığı sohbetlerde de olmadık sözler eder, şaka yapayım derken gülünç duruma düşürürdü kendisini. Mutfakta bulunmayan şeyin ikramını isterdi herkesin önünde mesela. İnsan hiç mi düşünmez, "Bu dediğim evde bulunur mu?, hanım ikram etmeyi düşünür mü bakalım?" diye. Sabire böyle anlarda hıncından çatlayacak gibi olur, hırsından çenesi kitlenirdi. "Ah anne," derdi. "Ah anne. Şu belayı sen sardın ya başıma, ah!" Peki onu Belkıs'ın başına saran kimdi? Rabbi böyle uygun görmüştü, ne yapsındı. Kızının kendisinden sebep böyle ızdırap çekeceğini, böyle katı kalpli birine dönüşeceğini bilse, bilse de ona fikri sorulsa "ister misin Belkıs'ın anası olmayı" diye, "Zinhar" derdi Sabire. Zinhar istemezdi.

Annesine duyduğu hıncı zavallı bir yavrudan çıkardığı bir gün vardı ki hatırladıkça yüreği daralırdı.

Doğum günüydü o gün Belkıs'ın. On ikinci yaş günü olsa gerek. Yeni evlerine taşınmışlardı. Belkıs evi arkadaşlarını davet etmeye layık bulmuştu belli ki tutturmuştu yaş günü isterim diye. Mahallenin tüm çocuklarını çağırmıştı sadece, Aycan'ı davet etmemişti. Davet etmemek bir yana ödü kopuyordu çocuğun kulağına değer de çıkar gelir diye. Ne isterdi biçare çocuktan? Severdi Sabire onu. Aman pek yürekten pek içten bir kızdı Aycan. Ona bakarken kendi çocukluğunu anımsardı. Böyle hesapsız hareket ederdi o da. Kolay kolay kusura bakmaz, gönül koymazdı her şeye. Şermin de severdi Aycan'ı da niyeysen Belkıs katlamamazdı kızcağıza. Bir bakış bakardı ki imansız, eli ayağı buz keserdi insanın. Ağzındaki lokmayı yutamazsın öyle anlarda. İçi burkulurdu Belkıs Aycan'a öyle baktıkça. Sanki onu değil de kendisini küçümser, kendisine büyüklenir gibi gelirdi. Niye böyle olmuştu bu kız? İsim insana etki

eder, hesap edin de koyun derler doğruymuş demek. Kur'an'da geçiyor diye önünü ardını düşünmeden bir heves koydular Belkıs ismini. "Senin neyine prenses ismini kızına koymak be Sabire?" diye çok dövündü sonradan ama nafiye. İsim konmuş, kader çoktan yazılmış, kalem kırılmıştı artık... Hazırlıklar tamamı. Belkıs öyle titizlenmişti ki her şeye, Sabire o gün on sene yaşlanmıştı sanki. "Bu kızın isteme gününde Allah bana acıсын," diye dua edip durmuştu. Çalınan zile koşan Belkıs kapıda donup kalmış, bir söz edememişti. İşin rengini anlar anlamaz kapıya koştu Sabire. Aycan da gelmişti. Rengi kirece dönmüş kızını görmezden gelerek buyur etti çocukları içeri... Bir şekilde geçip gitti, bitti gün. Belkıs artık on iki yaşındaydı, Sabire ise otuz iki. Sabire otuz iki yaşındaydı ve kızının ne onu ne de ondan izler taşıyan birini ne kalbine ne evine buyur etmeyeceğini inkâr edilemez bir şekilde anlamıştı. Kocasını nasıl onun yaşamında yerini yadırgayan bir bitki gibi duruyorsa kendisi de Belkıs'ın yaşamında eğreti bir emanet gibi duracaktı. Belki anne olunca... hem lohusalık vs. derken bana öyle ihtiyacı olacak ki diye geçirdi içinden. Huzursuz olmuş, kendisini fırsatçı biri gibi hissetmişti. Kucağında çamaşırlar, oturduğu yerde maziye bir yolculuk yapmıştı işte. Güldü haline. Güneş batmak üzereydi, ne güzeldi ne anaçtı. Kimseye müdanası yoktu, sunardı güzelliğini cömertçe, vazifesi bitince çekilirdi evine. Üzerinde Mevlana'nın sözünün yazılı olduğu, şekerliğin içindeki tahta kaşığı hatırladı. Nasıldı o söz, Güneş gibi ol ama, nasıl ol? Ah! Ağır ağır doğruldu oturduğu yerden. Teselliye ihtiyacı vardı, bir işarete belki. Kaşığın üzerindeki cümleyi okumak üzere mutfaka yöneldi. İçinde umut gibi bir şey kıpırdadı sanki.

Bayer Halhallı

ZEYNEP RABİA AKTÜRE

*Çete çeteye çatmış, çete çete içinde
Battık buruna kadar,
Cafer getir peçete
Amanennn!*

Cem Karaca,

“Bindik Bi’ Alâmete Gidiyoz Kıyamete”

“Adı neymiş herifin?”

“Bayer.”

“Bayer mi?”

“Bayer. Bayer Halhallı.”

“Ne buldun, çabucak anlat.”

“İnanmayacaksınız, hiçbir şey.”

“Hangi okulda okumuş, hangi örgütlere kaydolmuş,

*hangi siyasi partilere girmiş çıkmış, kiminle evlenmiş,
o partide o rütbe nasıl gelmiş...”*

“Komiserim, bu dosyası...”

Genç polis, adımlarını komiserin hızlı adımlarına uydurmaya çalışırken bir dosya uzattı.

“Avukatı da içeride. Ama girmeden şunu bilin ki...”

Komiser dosyayı çabucak elinden aldı.

“Bir işe yaramamışsın zaten. Daha fazla oyalama.”

Komiser sorgu odasına girdiğinde yeni atanmış genç polis içinden sağlam bir küfür savurdu. Komiserdeki heyecanı anlasa da yükselmek ya da adını duyurmak için pek iyi fırsat gördüğü bu sansasyonel olayın insanlığını elinden almasından iğreniyordu.

Bayer'in polis karakoluna dayanıp ülkenin gündemini yerinden oynatacak şeyleri itiraf etmeye başlamasından itibaren komiserinin gözündeki parıltı ona bir ders vermişti: "Nasıl bir 'fırsat' yakalarsan yakala sakın insanlığını kaybetme."

-

*Güneş o evlerde bir başka doğar,
bir başka batar.*

*Ve temiz evlerin hepsi mutlu olmasa da,
kirli evlerin hepsi mutsuzdur.*

"Annem temizlikçiydi. Ve yıllarca kendime bile söylemekten çekindiğim şekilde başörtülüydü."

"Ne diyor bu?"

Komiser, Bayer'in avukatına döndü. Bayer'in avukatı bıkkın bir şekilde nefes alıp verdiğinde avuçlarıyla gözlerini ovuşturdu: "Konuşmasına izin verin."

Komiser, avukatın kendinden emin sesiyle daha çok öfkelenildiğinde ona cevap veremeyeceğini bilerek Bayer'e sataşmak istedi. Ancak Bayer ondan önce davranarak konuşmaya başladı.

"Yıllarca Tanrı'nın tarafını savunmasına rağmen ailem her şeyin sonunda aç kalan, aşağılanan ve hakkı yenilendi."

Komiser elindeki dosyayı masanın ortasına fırlattığında elleriyle masanın kenarlarını kavradı ve Bayer'e doğru eğildi. Eğilişinde bir hiyerarşinin özgüveni vardı.

"100 metre düz git, solunda." dedi. Bayer ilk defa transa girmiş gibi gözüken gözlerini komisere çevirdiğinde avukat, işine olan ilgisini tekrar kazanmıştı.

"Ne?" dedi Bayer.

"100 metre düz git, solunda, diyorum. Ruh Sağlığı Merkezi."

Avukat gözlerini devirecek gibi olduğunda Bayer öyle bir kahkaha attı ki, komiser kahkahanın odadaki yankısını bile

soğukkanlılıkla karşılayamadı. Avukat bu bocalamayı hızlıca görerek "Sinir krizi geçiriyor" dedi. Bayer eliyle avukatı "sen var ya senn..." der gibi işaret parmağıyla gösterdiğinde avukatın dudagının bir kenarı acıyla yukarı kalktı. Onun lisedeki Bayram ile aynı kişi olduğuna inanamıyordu.

"Madem öyle, bu delinin söylediklerinin yalan olup olmadığını nereden bileceğiz? Oradan bakınca burası tımarhane gibi mi görünüyor?"

Avukat, masanın orta hizası doğrultusunda başlarının hemen tepesindeki ışığa bakıp 'evet' diyecek gibi olduysa da, diplomasını kaybetmeye hiç niyeti yoktu. "Oturun ve sorularınızı sorun, ancak bazı sorulara müvekkilimin yerine cevap vereceğim." dedi sadece. Bunu yaparken aklı kendi sorunlarına; insanları hızlıca sezinlemesinin, zaaflarını görmesinin ve her tartışmada hızlı ve etkili bir politika geliştirebilmesinin kendinde ama daha çok eşinde yarattığı buhranlı ruh haline gitmişti. Toparlandı. Bayer için oradaydı ve Bayer hiç olamayacağı kadar güçsüzdü. Aslında onu on beş senenin ardından ilk defa dün görmüş, ettiği itiraflar karşısında şok geçirmiş ve onun adına ayrı, ettiği itiraflar adına kanıtlarıyla beraber ayrı bir dosya hazırlamıştı. Ancak bıraksın bu on beş seneyi, bir insanın ömrü boyunca bu kadar perişan olabileceğine ihtimal dahi veremeyeceğinden, Bayer'in hayatının en kötü anlarına şahitlik ettiğini hatrından çıkarmamaya çalışıyordu.

"Kim, neden hayatını riske atacak şeyler itiraf etsin, hele de bir polis karakolunda?" dedi avukat. Konuşurken komisere bakmıyor, yalnızca öfkesini çekmemek için son an gözlerine umursamaz ve ona 'mantıksızlığını' hatırlatacak akılcı bakışlar atmakla yetiniyordu.

"Size sormak lazım," dedi komiser çok akılcı bir cevap verdiğini sanarak. Avukat alaycı gülüşünü gizledi. Bazen kavgada bile muhatabın akıllısı makbuldü.

Komiser, Bayer'in dosyasını eline aldı, hızlıca bir göz atarken *"Hakikaten de illegal bir şey yok..."* dedi memnuniyetsizlikle. Sonra ilk sayfalardan birine göz gezdirmeye başladı.

"Vefa'da okumuşsun. Eğitim hayatın... Hep başarılı geçmiş. Sizin gibilerin bu kadar eğitimin ardından böyle politik kararlar almasına hep şaşırmışımdır," dedi kayıtlı olduğu siyasi partiyi dosyada parmağıyla seçerken. Avukat gülmek istedi. Bu konuda komiserle hem fikirdi.

"Fidan Sığa Halhallı... Sığa mı? Şu Siga Holding'lerden olan Fidan mı?"

Komiser doğrudan avukata baktığında avukat hızlı bir baş sallamayla onayladı.

"Eşinizin ve ailesinin bundan haberi var mı?" dedi bu sefer komiser, Bayer'e dönüp. Bayer ona bakmıyordu. *"Yok,"* dedi avukat.

"İki ay önce Fidan Hanım'a boşanma davası açmışsınız..." dedi komiser aynı ses tonuyla. Avukat *"siz"* öznesine takılmıştı. *"Bir ay önce de partiden kaydını sildirmiş ve görevlerinden çekilmişsin."* Bayer'e baktı ve ekledi: *"Bu hâlin bunlardan önce mi sonra mı oldu?"*

"Neyin önemi var ki?" dedi Bayer, avucunun içiyle alnına hızlıca vurup aynı kolunun aşağı öylece düşmesine izin vererek.

"Tüm hayatın bir kompleksin ve kendini kanıtlamanın ardında geçtiğinde, bir yalanın... Bir rolün... Üstelik bunu kararlılık ve güç sanarken..."

Komiser ve avukat doğrudan Bayer'e bakıyordu. Bayer ekledi: *"Ne önemi var?"*

"Bu dosya benim karakola teslim ettiğim dosya," dedi avukat, *"zaten Bayer hakkında bunda bir şey bulamazsınız"* der gibi ve devam etti: *"Buraya gelmemize gerek olmadığını elbette biliyorum, ama bunu Bayer istedi..."* dedi dostuna acıdığını belli etmemeye çalışırken. *"Güneş görmeyen bir odada her şeyi itiraf etmek ve yargılanmak istediğini söyledi... Tanrı'dan önce."*

Odada bir sessizlik oldu. Komiser her şeyin bir saçmalıktan mı yoksa gerçekten çok ciddi bir şeyden kaynaklanıp kaynak-

lanmadığından emin olmak istiyordu.

"Burada neler oluyor?" dedi komiser, yalnızca avukata bakarak. Sesinde ilk defa empatiden bir parça vardı.

"Şu oluyor..." dedi avukat.

"Buraya gelmemizin hiçbir önemi yok... Varın talebimle acil bir toplantıyla Bayer'in şahitliği ve itirafı adliye sarayında zaten gerçekleşmek zorunda. Ama her şeyden önce kendinize bir pay çıkarmak ve her şeyi birinci ağızdan duyarak medyanın bir adım önünde olmak istiyorsanız, yalnızca sohbet edebiliriz."

"Bu da ne demek oluyor?"

"Şu demek oluyor..." dedi avukat komisere doğru kararlılıkla eğilirken ve gözlerinin içine doğrudan bakarken.

"Bir saat için... Burayı bir Ruh Sağlığı Merkezi olarak mı, bir sorgu merkezi olarak mı kullanacaksınız?"

Komiser avukatın gözlerinden gözlerini çekmezken odayı dinleyen meslektaşlarından elbette haberdardı. Bir an başına bela alıp almayacağına dair bir bocalama yaşasa da, burada nelerin döndüğünü merak ediyordu. Kendisini riske atacak bir şey yapmayacaktı, avukat hem kendisi hem dostu için zaten yapmazdı, o zaman bu kadar rahat konuşamazdı, kaldı ki, avukat dinlenildiğini bilmiyor muydu?

Komiserin gözleri Bayer'e gitti. Ağzının içinde bir şeyler fısıldıyor, bazen ağlıyor bazen susuyordu.

"Dinliyorum..."

-

Şunu kabul edelim: bu ülkede birbirimizi hep yiyeceğiz.

Ama bu ülkeyi gâvura yedirmeyeceğiz.

"Annem... Onu çok özliyorum. Hayatım onunla ve onun tüm fikirlerini reddetmekle geçti. Ona hep kırgındım..." dedi Bayer önüne gelen mendil kutusundan bir peçete çekerken. Komiser

olanları hayretle izliyordu. “*Bir deli doktoru olmadığımız kalmıştı o da oldu anasını satayım...*” diyordu içinden. Ama yalan yoktu: dedikoducu teyze tarafı da uyanmıştı.

“*Bölmeden dinle,*” diye fısıldadı avukat komiser. Komiser somurttu. Avukatın şu bilmiş tavrından nefret ediyordu. Daha da nefret ettiği, o esnada gerçekten de Bayer’i bölecek olmasıydı.

“*Babam olmadığından temizliklere giderdi... Erkeklerden hep bir korkusu, bir çekincesi vardı. Nefret ederdim bundan. Bir de şu vazgeçemediği başörtüsü yok muydu... Ne çeşit bir insan uykusunda bile örtü takardı? Güneşin altında temizlik yaparken bile çıkarmazdı? Ayrıca görmüyor muydu ki Tanrı ona yardım etmiyordu? Ah... Bir de şu Tanrı kelimesi...*” dedi Bayer iğrenç bir lafzı ağzına alıyormuş gibi eliyle ağzına vururken.

“*Allah demekten ne utanırdık... Ama Tanrı... Evrensel... Daha da önemlisi non islamique... Batı’nın da Tanrı’sı vardır...*” Derin bir sessizlik oldu. Komiser sorgu odasının bir terapi odasına dönüşmesine içten içe o kadar hayret ediyordu ki, birazdan odaya palyaço girse şaşırmasdı. O konuştukça bir şey fark etti: Herhangi bir hissediş en son ne zaman yaşamış ya da samimi bir hisse maruz kalmıştı? Hayat bunlar olmadan mı iskanlanırdı?

“*Çeşitli evleri gezdik... Temizledik... Aşağılandık... Bir iki namussuz bana dokunmaya bile çalıştı, ben korudum kendimi. Sonra akşam eve geldik, annem yine açtı ellerini. Her şey için şükretti, O’ndan beni korumasını istedi... Aklım almıyordu. Biz O’nu savundukça O bize hayatı zorlaştırıyorken, üstelik kendimi koruyan benken, neden O’nun tarafında olmakta ısrar ediyorduk?*”

Deli gibi ağlamaya başladı. Beş dakika kadar beklediler. Devam etti: “*O zaman şöyle düşünüyordum: Ne tür bir Tanrı buna izin verir?*” Burnunu çekti. “*Şimdi düşünüyorum: Ne tür bir Tanrı benim gibi bir bencile kendini hissettirir?*”

Tekrar ağlamaya başladığında avukat

da duygulanmıştı. Tabii, ne yüzünde ne beden dilinde bunun bir emaresi vardı. Ona bakıyordu.

“*Fidan... Fidan... Ah Fidan...*” dedi sonra Bayer. Dirseklerini dizlerine dayadı. Başını aşağı eğdi. Bu oturuş, acı çeken bir insanın artık hakikaten de ne yapacağını bilememesindendi.

“*Senin için nereleri kazandım, sana ne çok layık olmaya çalıştım, sana ve ailene ne çok benzemeye çalıştım... Sonra, yıllarca seni takip etmediğimi bilmeyerek aşık oldun bana. Artık ne o zalimlerin tarafında olduğumu sandığım Tanrı ne de annemin başörtüsü yakınındaydı. Ojeli turnaklar, maşalı saçlar... Sen, beni ait olduğum yerden yukarılara taşıyacak yegâne şeydin.*” Bayer masanın üzerinde duran dosyaya baktı. “*Siga... Siga... Siga şirketi... Ah, bir evleri vardı, görecektiniz! Köşk... Temizlik için yalnızca başörtülüler alınırdı. Ne mülakat ama... Çok değil, 1 hafta çalıştı annem orada, ben on iki yaşındayken. Fidan yedi yaşındaydı. Ailesi başarılıydı... Pek sekülerdi... Fransa’dan beterlerdi belki...*”

Avukat Bayer’e baktı. Lisede ne kadar çalışkan olduğunu hatırladı. Bir de Cuma namazı teklifiyle Bayer’in öfke dolu bakışını... Demek hepsi Fidan içindi.

“*Hepsini başarıyı onlarda gördüğün için mi yaptın?*” diye sordu avukat. Sesinde sorgulama-dan çok dünyada olduklarını ve bu yüzden yaşanabilecek her şeyin normal olduğunu vurgulayan bir ton vardı.

“*Bir nedendi... Büyük bir neden... Çünkü Tanrı’yı dünyadan itelediğinde başarılı oluyordun, ben Fidan’ı böyle elde ederken Ekber Siga koca holdingini böyle kurmuştu. Tabii bileğinin hakkıyla kurduysa...*” dedi içinde her duyguyu barındıran, karmakarışık bir hâlde.

“*Neden Ekber Siga’nın Siga Holding’i dürüstlikle kurup kurmadığından şüphe ediyorsun?*” dedi avukat, konunun nereye gideceğini bilerek. Her şeyi, Bayer’in kendisine zarar

vermeyeceğinden emin olacak bir şekilde, hem onu rahatlatarak hem de idari işleri götürerek çözmeye karar vermişti. Bayer bir gece yarısı onu aradığından beri onun kendinde olmadığını biliyordu.

“Çünkü...” dedi Bayer. “İki buçuk ay önce büyük bir şeye şahit oldum...”

Bayer, odaya girdiğinden beridir ilk defa bilincini kazanmış gibi, bir çocuğun annesinin eteklerine yapışmasını andıran bir ifadeyle avukata, Necip’e baktı. Necip biraz teşvik eder, biraz da dikkatli olmasını hatırlatan ciddi bir ifadeyle başını ‘devam et’ der gibi aşağı indirip yukarı kaldırdığında Bayer konuşmaya başlamıştı:

“3 Ocak’ta, partinin genel merkezinde hesapları kontrol ediyordum...”

“Hangi rütbe ile kontrol ettiğini ve saatin kaç olduğunu söyle.” dedi Necip.

“Mali işlerden sorumluyum... Mali İşler Genel Başkan Yardımcısı’yım. Yani, yardımcısıydım... Pek tabii beni Siga Holding’in damadı olduğum için seçtiler... Formaliteden yazdılar ismimi, aslında hiçbir şey ile ilgilenmiyordum... Kaç senedir bu görevdeyim onu bile bilmiyorum...”

“Saat 15:00 sularıydı...” dedi Necip, Bayer’den hızla sözü alarak. Bayer bu durumlarda susması ve Necip izin vermeden konuşmaması gerektiğini biliyordu.

“Bayer, Bayer Halhallı, 3 Ocak 2025 Cuma günü saat 15:00 sularında Sarıyer’deki Parti Genel Merkezi’nin ‘İdari İşler’ katında, ‘Mali İşler’ odasında otururken hesaplarda bir uyumsuzluk fark etti. Bu hesaplar doğrudan İBB’nin harcamalarına aitti...”

-

Bu memlekette sağcı-solcu, ilerici-gerici yoktur, namuslu ve namussuzlar vardır.

Cemil Meriç, Bu Ülke

“Müvekkilim Bayer Halhallı mevcut İBB yönetiminin yürüttüğü yolsuzluk ve rüşvet kanutlarını bulmuş, önce emin olamamış, bir hafta sonra, yani 10 Ocak Perşembe günü kanutları toplamaya başlamıştır. Bu kanut toplama süreci yirmi gün sürmüştür. Bayer Halhallı, 31 Ocak Cuma günü yolsuzluk sürecinde adı geçen Siga Holding’in %40 hissedârı olan eşi Fidan Siga Halhallı’ya boşanma davası açmıştır. Kanutları toplamayı ve kendi kârına olabilecek haksız kazancı reddetmesi şüphesiz Bayer Halhallı’nın Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin örnek bir vatandaşı olduğunun ve ülkesini ne kadar sevdiğinin onurlu bir göstergesidir.”

Bayer, duruşmada ara ara Necip’in dediklerini idrak ediyor, ara ara Fidan’ın öfke dolu bakışlarıyla -ki bu öfkeyi sadece kendisi hissediyordu- geçmişe gidiyordu. Duruşma saatlerce sürdüğünden kaç kere ara verildi, kaç kere bir yerlere götürüldü getirildi, Necip onu bir şeyler hakkında kaç kere tembih etti bilmiyordu, ama bildiği bir şey vardı: Bayer Halhallı masumdu. Her şey bittiğinde ve dışarı çıktıklarında, onları bir gazeteci dalgası karşıladı. Eli ayağı her yerde olan bir-iki gazeteci zaten boşanma davalarını duymuştu ve peşlerindeydi, bunun farkındaydı, ama bu duruşmanın bu kadar patlak vermesini o an için beklemiyordu. Necip Fazıl ve Bayer bir açıklama yapmadan arabalarına binerken Bayer eşine son bir kez olacağını bilerek baktı. Göz göze geldiler. Aralarındaki mesafe uzak değildi. Fidan, belki kendisinin bile zor duyabileceği bir sesle Bayer’e konuşmuştu ve Bayer her şeyini tahmin edebildiği eşi Fidan’ın yalnız dudak hareketlerinden ne dediğini anlamıştı. Bayer’in gözleri dolduğunda ve eğilip bindiği arabanın deriden beyaz koltuğu bir ömür bilinçaltına kazındığında yarının manşetini görür gibi oldu:

“Annen gibisin.”

-

*Bu dava bir Peyami Safa romanından
fırlamış gibi sevgilim!
Necip Fazıl Albayraklı*

“*Žekâna hayranım.*” dedi Fidan, üniversitenin kafesinde oturmuş kitap okuyan Bayram’ın yanına hızlıca otururken. Henüz tanışmıyorlardı. Bayram yutkundu. Derin bir nefes almak istedi. Sırf ismini bile onun gözünde güçlü olabilmek için değiştirmişken onun diktatini çekememekten nasıl korkmayabilirdi?

“*Ah, merhaba...*” dedi Bayer sanki onu tanıımıyormuş gibi. Elini uzattı. Yüzüne okuduğu kitabın aniden bölünmüş olmasından kaynaklanıyormuş gibi şaşkın bir ifade kondu. Oysa ki kafenin köşesinde arkadaşlarıyla oturmuş Fidan’ı gördüğü andan itibaren aynı cümleyi en az on kere okumuş, yine de anlayamamıştı.

“*Ben Bayer.*”

“*Taa...*” dedi Fidan gülümseyip Bayram’ın gözlerinin içine bakarken. Bayram’ın neredeyse yarısından biraz fazlasına denk gelen eliyle elini sıktı. “*Güzel isim. Ben de Fidan.*”

“*Memnun oldum.*”

“*Ben de.*”

“*İsminin anlamını biliyor musun?*”

“*Elbette. Güçlü ve varlıklı kimse demek.*”

“*Ne okuyorsun?*”

“*Sartre...*” dedi Bayram sesinin kendinden emin çıkmasına özen göstererek ama bunda ne kadar başarılı olduğunu kestiremeyerek. “*Bunalım.*”

“*Ah! Öyle mi...*” dedi Fidan. “*Fransızca’sını mı Türkçe’sini mi?*” diye sordu sonra kafasını kitaba yaklaştırdı. Bayram bunu bir hakaret gibi algılamıştı.

“*Elbette Fransızca’sını!*”

“*Değil mi ya...*” dedi Fidan birden bir entelektüel kesilip. “*Türkçe her şeyde yetersiz*

kalıyor...”

“*Sadece Türkçe mi...*” dedi Bayram alaya alır gibi.

“*Haklısın...*” dedi Fidan. “*Ne çok şeyde geriyiz ama!*”

Kısa bir sessizlik oldu. Bu sessizliği Fidan bozdu.

“*Bak mesela...*” dedi daha samimi bir tonla.

“*Ben çocukken eve çok temizlikçi gelirdi... İlk defa orada görmüştüm cehaletin insanı bir hayli kör edişini...*”

Gölgeler ve Gerçeklik

ABDULLAH KOÇ

İnsan, hakikati idrak etmekle mükellef bir varlıktır. Fakat bu idrak, her daim berrak bir zihin ve keskin bir basiret gerektirir. Marcus Aurelius'un ifadesiyle, güneş ışığı duvarlarla, dağlarla ve binlerce başka engelle bölünse de aslında birdir. Hakikat de böyledir; farklı suretlerde, değişken yansımalarla karşımıza çıkabilir, fakat özü itibariyle tektir. Burada esas soru şudur: İnsan, hakikatin tamamını idrak edebilir mi, yoksa yalnızca ona yansıyan gölgelerle mi yetinir?

Platon'un mağara alegorisi, bu soruya verilen kadim bir cevaptır. İnsanlar, mağaranın duvarlarına yansıyan gölgeleri hakikat sanır ve ancak ışığın kaynağına yönelerek gerçekliği keşfedebilirler. Benzer

şekilde Kant, fenomen ve numen ayrımında hakikatin insana olduğu gibi değil, algılarının süzgecinden geçmiş hâlde görüldüğünü savunur. Kant'a göre numenler asla bilinemezler; bizler yalnızca nesnelerin görünüşlerini algılayabiliriz, "kendinde ne" olduklarını bilemeyiz. Arthur Schopenhauer bu Kantçı ayrımı kabul etmekle birlikte numenlerin bilinemeyeceği noktasında Kant'ı reddeder. Nesnelerin ardındaki kör, irrasyonel ve gayesiz irade bütün gerçekliği şekillendirir.

İbn Sina ise, insanın hakikate akıl yoluyla ulaşabileceğini fakat bu idrakin dereceli olarak geliştiğini belirtir. Ona göre, duyuyla algılanan bilgi, aklın süzgecinden geçerek saf hakikate varmalıdır. "Güneşin

doğuŖu” anlamındaki İŖrakilik felsefesinin kurucusu Sühreverdî’ye göre akıl yürütme ile mistik tecrübe-sezginin senteziyle Mutlak Bilgi’ye ulaşılır. İbn Tufeyl’in meşhur eseri Hayy bin Yakzan’da, bir adada yalnız başına büyüyen bir çocuğun akli ve sezgileriyle Yaratıcıyı keşfetmesini hikâye eder.

Bu bağlamda İmam Gazali de “El-Münkız Mine’d-Dalâl” adlı eserinde akli bilgiyi yeterli görmeyerek sezgisel ve kalbî bilginin üstünlüğünü vurgulamıştır. Gazali’ye göre, akıl hakikati idrak etmekte bir merhalede ancak mutlak hakikate ulaşmak için kalbin nurlanması gerekir. Kalbin nurlanmasını sağlayan şey de peygamber aracılığıyla bildirilen vahiydir. Vahiy güneşi olmaksızın insan mutlak hakikate ulaşamaz. “Bir kimse gözlerini kapatarak güneşi reddetse, bu onun ışığını ortadan kaldırmaz!” der Gazali.

Günümüzde hakikat, belki de hiç olmadığı kadar çok parçaya bölünmüş hâlde sunulmaktadır. Medya, ideolojiler ve bireysel perspektifler hakikatin özünü değil, onun yalnızca kendilerine uygun düşen parçalarını aktarır. Bu durum, gerçeği anlamak isteyen bireyin önüne aşılması güç duvarlar örür. Post-modern düşüncede hakikat tekil bir unsur olmaktan çıkmış; parçalı, göreceli ve değişken bir kavrama dönüşmüştür. Jean Baudrillard, “Simülakrlar ve Simülasyon” adlı eserinde, artık hakikatin bir temsilinin değil, yalnızca temsillerin üretildiğini savunur. Simülakrlar gerçekliğin yerine geçer ve bir hipergerçeklik evreniyle baş başa kalırız. Günümüz insanı, medya ve popüler kültürün ürettiği yanılsamalar içinde kaybolmuş, hakikatin parçalanmış yansımalarıyla yetinir olmuştur.

Nietzsche de “Hakikat yoktur, yalnızca yorumlar vardır.” diyerek hakikatin tekilliğine meydan okur. Ona göre, insanın hakikat arayışı, çoğu zaman kendi algısının sınırlarında sıkışıp kalmaktadır. Ancak burada

temel bir soru gündeme gelir: Hakikat gerçekten göreceli midir, yoksa onu göreceli kılan bizim idrakimiz midir?

Tasavvufta ise hakikatin keşfi, yalnızca akli bir çabayla değil, aynı zamanda kalbî bir yolculukla mümkündür. İbn Arabi, “Fütihat-ı Mekkiyye” adlı eserinde hakikatin anlaşılmasını, insanın varlığa bakışındaki perdenin kaldırılmasıyla mümkün görür. “Hakk’ı görmek isteyen, O’ndan başkasını gören gözlerini kapamalıdır.” der.

Hakikat, güneş misali, herkesin üzerinde eşit parlarsa da ona gözlerini kapatanlar için karanlıktan ibarettir. Onu bütünüyle görebilmek için göz değil, gönül açılmalıdır. Hakikati idrak etmek isteyen kişi, zihnindeki duvarları aşmalı, güneşi görebilmek için karanlıktan sıyrılmalıdır.

Gelgitler ve Gitgeller

DİLARA BARUT

Güneşin tenimizi kavurduğu sıcaklıklar bize bizi anlatmak için varlar. Serin bir esintinin kıyısında yaşadık, bitti. Şimdi serinletici rüzgârlardan uzakta, kendimize yakındayız. Sıcaklığın harlandığı yerde duruyoruz şimdilerde. İzliyoruz, dinliyoruz, duruyoruz öylece, düşünüyoruz ve hep kendimizi arıyoruz. Konuşmalarımız ve dinlemelerimiz, ruhumuzun aksini bulacak aralık için var oluyor. Büyüyoruz. Çakıllı bir yolda yürümek gibi bir ruhta gezintiye çıkmak. Yürüdükçe ve güneşin tenimizi yakışını dinledikçe kendimizi duyuyoruz. Yürüdüğümüz yolla pişiyor, yürüdüğümüz yolda var oluyoruz. Fakat sıcaklık beraberinde getirdiği suya hasreti perçinliyor. Suyu ulaşmayı, ferahlamayı, o serinletici havayı yeniden solumayı istiyoruz.

Yaşadık. Dünyaya gelmenin ve yaşamının mucizelerini tattık. Mucize dediğim; yaşamın kendisi. Bizim hayatımıza geçen, iz bırakan ve hayatımızdan geçen, geç(e)meyen her anıilmekilmek ördük. Öğrenmek için çıktığımız yolda neler aldık yahut nelerden verdik? Duygularımızın bağırışlarının ve hislerimizin yankısının duyulmasını bekledik. Ama hep bir arayışın içindeydik. Aradıkça, budandıkça fışkıranlar gibi bulunmayı bekledik. Bulmaya yeltendik fakat bulunmayı umduk. Şimdi bulamadığımız yerde bulunamadığımız hâlimizleyiz. Suyu aramaya devam etmeli miyiz, güneşin ardı yağmur mudur bilemeyiz.

Gökyüzünün kızılığının hapsoldüğü, güneşin son akislerinin denize vurduğu o anı

yaşadıkça gündönümüne umut bağlamaya devam edeceğiz. Gün güneşle can buldukça gündüze hayaller döşeyeceğiz. Hayallerimize de uykumuzdan arta kalan zamanlarda can suyu ilave edeceğiz. Hayallerimiz gerçekleşsin diye yaşayacağız. Çocuklar gülsün diye, toprak canlansın, gök mavi tuvale boyansın diye, kan kırmızısı hayatlar kurak ve kimsesiz gecelerden arınsın diye. Arınalım diye.

Arınmak ile aramak benzer midir? Aradıkça arınabilir miyiz? Bulduğumuz her ne olursa artık biz de o olmuşuz demektir. Çünkü bulmak aynıleştirmektir. Zira aynıleştirmek için aramıyorsak bulmanın ehemmiyeti nedir? Biliriz ki; sadece susamış olan suyu aramaz, su da susayanı arar. Güneşin bir mızrak boyu yükseleceği güne dek yaşamak serencamıdır payımıza düşen. Yüklendiklerimizi taşımakla ve içimizden taşırdıklarımızla, mırıldandığımız şarkılar, pencere önünde içilen kahvelerle, edilen muhabbetler, yazılan şiirlerle, uzun bir özlemin nihayetindeki kavuşmalarla tutunuruz yaşamın ipine.

Taşırdıklarımızla ve taşırdıklarımızla, aşırılıklarımız ve aşkınlıklarımızla yeniden inşa olur, yazgımızı yazmaya başlarız. Yazılanı değiştirmek de yazgımızın bir parçasıdır. Yazgı bizim elimizdeki kalemin adıdır. Mıhllanmış gerçeklikler var. Gerçeklerimiz değildirler, olacağı vakti beklerler. Gerçekleşmesi olağan beklenenler bizim kaderimizin örüntüsüne dâhildir. Mutluluklar ve gözyaşları, dertlenmeler ve hayal heyulaları, misafir olduğumuz hayatlar, göremediğimiz kendimiz. Gökyüzü daha önce hiç bu kadar mavi olmamıştı dedirten anlar. Güneşin tam tepe noktaya ulaştığı, gölgelerimizden sıyrıldığımız o an. Benliğimizin saf, açık ve duru olduğu kimsesizliğimiz. Yürümelerimiz ve yorulmalarımız. Yaralı şifacı olmak. İsrâf ettiğimiz hislerimiz. Hissemize düşen ezber edilmiş çerçöp hastalıklar. Umarsızlıklar,

eminsizlikler, acılardan yoğrulmuş derin yüz çizgileri ve yaşanmışlığın sindiği keskin bakışlar.

Dünya, denizin serinliğini tenimizde hissettiğimiz ferahlatıcı anların çocukları olan kızgın güneşte kavrulmaya yüz tutmuş benliklerimizin çektiği ızdıraplarla dolu. Karmaşıklık ve kaotiklik ruhun şifreleridir. İnsan doğru anahtarı bilmediği müddetçe ruhunun kapısını aralayıp içeride huzurla oturabilmiş değildir. Hep bir koşuşturma hep bir kargaşa hâkimdir. Cümleler kelimelerden müteşekkil değildir. İnsan söyleyemediklerinde gizlidir. Ulaşmayı umduğumuz ve hedeflediğimiz onca güzellik tek bir noktada toplanabilmiş, insan tüm vurdumduymazlığıyla kâinata efendi bellenmiştir. Kâinat bunun bilincindedir, peki insan? Çırpınmalarımız niyedir? Gözümüzün gördüğü ufkun ilerisi değildir ama insan ufkun ötesinin var olduğunu bilendir. Güzel bir söz yazmak kadar güzel bir yaşam sürmek de maharet ister. Her ikisi de anın toplamı ve süreğenliğin meyveleridir. Usanmadan ve usul usul rapt olabilmek, istiridyede can bulan inci misali, bir varoluş hüneridir.

Bir siyah nokta gibi toplanmış olanın yörüngesinde kalpten tarafa dönmek ne demektir? Kalbe yaklaşmak? Kulpa tutunmak? Kavuşmak? Dinmeyen ve durmayan içindeki açlığı yatıştırmak? Bildiğin tüm kelimelerin haricinde, sözlükte dahi anlamını bulamadığın bir hissin eşliğinde dolmayı ve doymayı beklemek. Bildiğin bir hissin bilmediğin bir hâl ile tamamlanışını seyretmek. Kitabın 1400 yıl önce yazılmış sayfalarını çevirmek. Güneşin ikindi vaktine eriştiği çağdan zeval vakti kavurucu sıcaklığı altındaki zamana yolculuk etmek.

Emniyet ve sürur.

Yürümek, yürümek, yürümek.

Toprağa binlerce fişkinini saplayan beden gibi topraktan fişkıran suya erişmek.

Gönül Yurdumun Ufkunda Seher Vaktidir

EDANUR KAYA

*“Ağaç veya kuş... Kaderlerinin bütünüyle doğması
için güneşin gelmesi gereklidir.”*

Sezai Karakoç

Gözün sağanağı yatışmayınca gönlün sığınağını aradım. Muhatabını bulan bir söz geldi, rastladı bana: “Bulutlar da konuşmaz ama fiilleriyle toprağa bereket verir.”¹ Böylelikle öğrendim, susarak ağlamanın içimizdeki tohumu gün yüzüne çıkarmaya çalıştığını. Rahmet; köklere iner, arındırırdı kirli atıkları ve fırsat bulup açığa çıksın diye aslımız, sertleşen kalbi yumuşatırdı. Bilirdim ki hüznü dağıtan ışık da ancak feyz alan yerde filizlendirebilirdi. Tüm bunlar anlaşılınca başlayan yağmur, ezan okununca dindi. Secdeden toprağa bir nur yayıldı, birileri her

sığındığında. Bu duruştu, kelimelerin havada asılı kaldığı zamanlarda saldırana isabet eden. Guguk kuşlarına güneşin yaklaştığını duyurması için haber saldı. Şimdi hepimiz kendi penceremizden karşılıyoruz içimizden doğacak olanı.

Aynalardan yansıyor, dirilişi gözler önüne seren manzara. Küflenmiş zihnin saldırgan buhrandan ürperenleri selamete çağırıyor. Derinlerde birikmiş yorgunluğa nüfuz edip güçsüzlüğü parçalayanın ihtişamıyla kuşanmamız için. Buz kesmiş yalnızlığımız muhabbetle çözünsün, heveslerimizin kırıldığı yerden onarılışına hayret edelim diye tanık oluyoruz. Tüketen tekdüzelikten yayılan hiçliğin keşintisi bu. Yüreği tehdit eden korkuları nefle eritenlere verilen bir lütf. Bu yüzden karanlığı başından savanlara imrenerek bakmalı. Bir olup öğüttükleri zorbalığı nasıl da etkisiz hâle getiriyorlar. Ruhun asayişini

¹ Abdülkâdir Geylânî (k.s.)

sağlamak için tepemize dikili geceleri berrak sabahlarla yok ediyorlar. Devasa bir idrak ile tüm anlayışsızlıkları kavrayıp niyetleri halis olanlara da arka çıkıyorlar. Yanaşıp aramıza sokulan yığınla fesatlığı iyilik esintileriyle sakinleştiriyorlar.

Yer aldığımız kürede aydınlık dolup taşsın, kötülüğe galip gelsin diye ejderhaların başını kesecek olan bu kahramanların saçtığı ışıltıya muhtacız. İçimizdeki fezada tüm alemlerimizi yörüngeye sokacak olanı keşfetmek, onların izini sürmekle başlayacak. Her güzergâhın sonunda, özümüzü koruyan çekirdeğin ağırlığından güç bulup geçmişe kulaç atacağız. İlerlerken sahip olduğumuz zenginliği arkamıza çekip devinim kazanmak için.

Çünkü her insanın bir itirazı vardır, rutubetli duvarlara yazılan imdat bağırıların bastırılmasına. Menfaatle atılan adımların meydana yeni çıkanları tutsak etmesine. Bu nedenledir ki herkes bir kaçış sayfası açmak ister ama sadece köklerine inenler başarır, baktığı göğe sönmeyecek olan bir yıldızı getirmeyi. Kavuşmanın itimadıyla ısınacak olanlar, doğumu beklemeyi sürdürürken inançla tomurcuktan çıkmak için çabalayanlar olacaktır. Maruz kalınan duman ne kadar sarsa da etrafı, bağrında yanan kandili başkalarının yoluna da tutmayı dileyenler getirecektir bayramı. Yaralarımızdan patlak veren menevişlerin kokusu cezbederken bir düşmanı... Duyulur, baharın zapt ettiği kalelerden gelen galibiyetin coşkusu.

Kalbiyle tasdik edemediği aklı yüceltenler değil, rüyalarına itibar edenler kazanacaktır savaşı. O vakit geldiğinde, şahide taşlarının kırılışına karşı zamanın şahitliğini sunacaklar geleceğe ve ayaklar altına serilen kubbelerden yükseltecekler kadim mirası. Kibrin bilenen öfkesinin elinden, tuzağa düşen gençliği yine onlar kurtaracaktır.

Lem'a ve Mitra

HİKMET ŞEYHANLIOĞLU

Kadim geleneklerde güneş fenomenine ulvi bir mana ve gerçeklik payı biçilmiştir. Karanlıktan aydınlığa geçen bu süreçte aydınlatıcı görevini yerine getiren güneş, yıllarca insanın hizmetine sunulmuş bir nimet olarak pek çok kez medeniyetlerin baş ögesi olmuştur. İfrat ve tefriti nokta-i nazara alacak olursak, hakikat bağlamında insanlık için güneşin hem müspet hem de menfi yönleri vardır. Tarih boyunca güneşin hakikat ile girift bir ilişkisi var olmuştur. Güneşin doğuşuna, aydınlanan mekâna, mükemmel manzaraya ve renk cümbüşüne hayran kalan insan, her şeyin apaçık ayan beyan olmasından etkilenecek, hakikati güneşe benzetmiştir. Pers/Hint/Roma ve İslam

düşüncesinde hakikat, güneşe benzetilmiş ve farklı adlandırmalar yapılmıştır. Şems (antik dönemde Şamaş), Lem'a ve Mitra kelimelerini misal vermek gerekir. Şems, Arap dilinde güneş demektir, şemsiye kelimesi ise güneşin yakıcılığından korunmak için bir gölgelik olarak adlandırılmıştır. Lem'a ve Mitra kelimesi ise bazı hesaplamalara göre güneşten dünyamıza sekiz dakikada ulaşan ışık huzmelerine verilen isimdir. İfrat ve tefriti nokta-i nazara alıp, bu konu üzerine tefekkür etmek lazım gelir. Kabullenmemiz gereken nokta; insanlık için güneşin hem müspet hem de menfi yönleri olduğudur. Mesela şafağın sökmesi ile insan, ışık huzmelerine ve aydınlatıldığı çevreye hayran olur, gözleri kamaşır. Fakat direkt olarak

ışığın kaynağı olan güneşe bakacak olursa gözleri kör ve manen bitap düşer. Hakikat nazarında değerlendirecek olursak mutlak doğruya bir anda vasil olmanın insan zihnini istikametten uzaklaştırabilme dahilinde olduğunu unutmamak gerekir. Neticede hakikat ancak sabırlı kullara nasip olmaktadır. Farabi, Füsüsü'l Hikme eserinde mealen şu örneği vermektedir: *“Hakikat(Vacibu'l vücud) tıpkı güneş gibidir. Güneş nasıl ki etrafı tenvir edip, kendisi görünmüyorsa ve etrafı aydınlatarak varlığını ilan ediyorsa işte tıpkı vacibu'l vücud olan Rab ise görünmez ve yarattığı mahluklar vasıtasıyla bilinir.”* demektedir. Şüphesiz insan mutlak hakikat karşısında hayret etmektedir ancak hayretin dozu kaçtığı takdirde karanlığa düşebilmektedir, tıpkı filmlerde gördüğümüz (Matrix) hiçbir eşyası olmayan bembeyaz aydınlık oda da mahsur kalmak gibi. Batıl, Mitra'yı yani güneşi kutsallaştırarak, muharref hâle getirmiş ve sanki marifetmiş gibi El-Halık ismine muhalif tavır takınarak, kendini bembeyaz odaya hapsetmiştir. İnsan, itidal ve fitrat üzere düşünüp tıpkı güneş gibi parlayan kutsal hakikatin şükrünü ve sabrını eda edebilme mütevazılığını sergileme çabası içinde olursa beyaz zindandan kurtulup, batılın algı oyunlarına kanmayacaktır.

Lem'a ise kutsaliyete olan alçakgönüllülük, bağlılık ve şüpheyi düşmemeyi temsilen gönül dünyamızda yer edinmiştir. Hakikate giden yolda yersiz şüphelere düşmeme meselesi hakkında Platon'un Mağara Alegorisi adlı benzetmesini misal vermek gerekmektedir. Arayışta olan insan için gölgeler bir anlam ifade etmez, önyargı zincirlerini kırıp, dışarı çıktığında güneş hüzmeleri yani lem'alar ruhuna mana zerk etmiş olacaktır ve böylece hakikat karşısında tüm benliğiyle teslim olup, İsmail'ini kurban edecektir.

KUŞ GÜNCELERİ

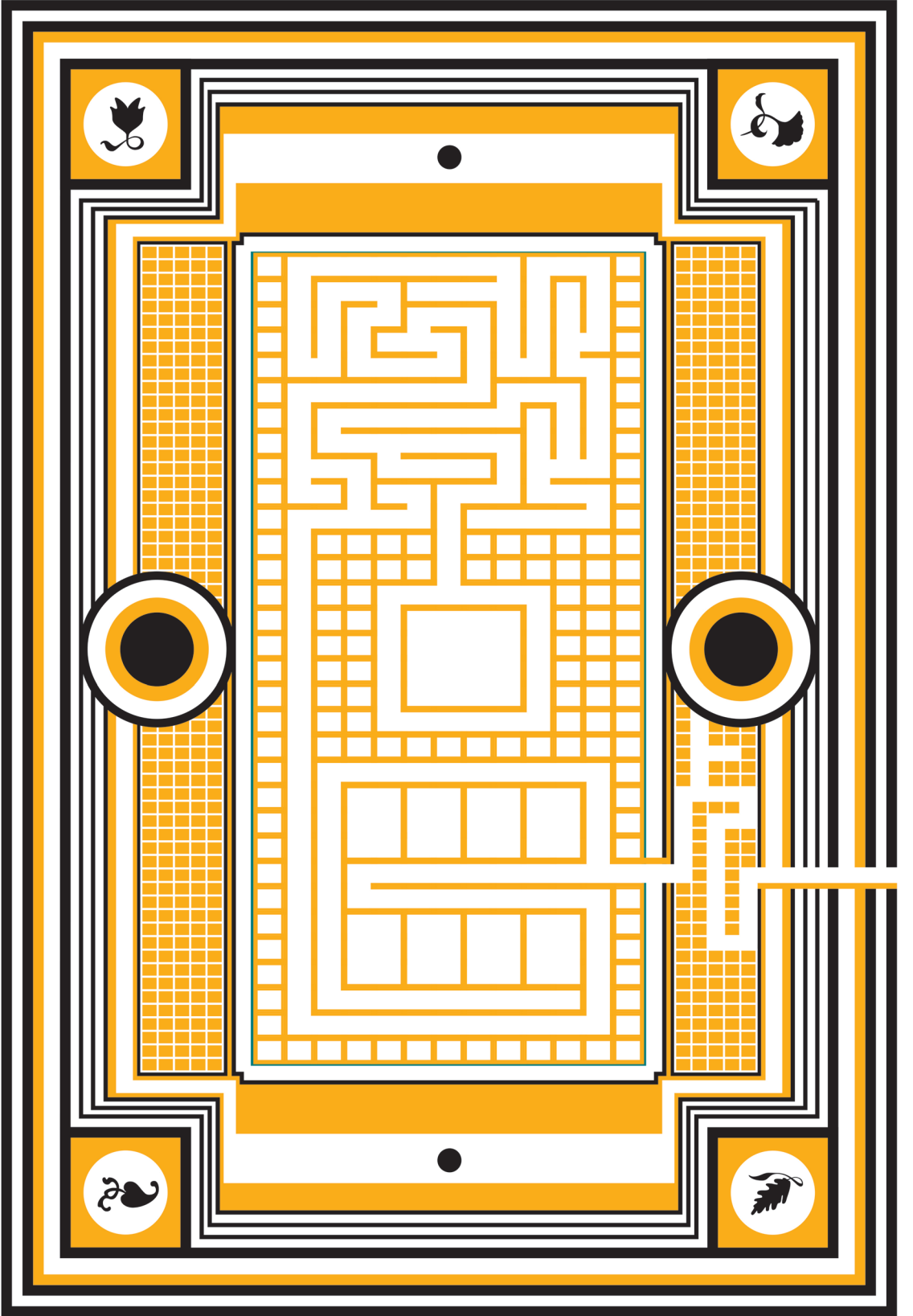
Patikalar

HANNE NUR ÖZDEN

Yaydığı ırsık, büyülemişti küçük kuşu. İlk karşılaşmaları yumurtanın içinde olmuştu. Sıcak ama karanlıkta geçen aylar sonrasında, yerine sığamamanın verdiği rahatsızlıkla etrafını tekmelerken çatlatmıştı duvarları. Sızarak içeri düşen Güneş, yeni bir dünya sunmuştu önüne; sıcak ve aydınlık.

Hayran olduğu Güneş'in peşini bırakmadı o günden sonra. Bu takip, bitmeyen bir görev gibi işlendi yüreğine. Onun açtığı patikalarda yürüdü, gösterdiği şeyleri gördü; yolu Güneş gösterdi, kuş takip etti. Geride kaldığı zamanların sabahında hep geri döndü Güneş, onu geride bırakmadı.

Güneş'in güzelliği gözlerini acıttırdı. Hep bir mesafe vardı aralarında; Güneş onun yanında asla yürümezdi. Hep biraz yukarıdan veya ileriden giderdi. Tavsiyelerine kulak asmazdı Güneş. Bir keresinde çiçekli bir vadiye yönelen bir patikadan gitmek istemişti kuş; Güneş gibi sarı çiçeklerle dolu, müthiş güzellikte bir yerdı orası. Ama Güneş dinlemedi, kuşun ırsarlarının hiçbir etkisi yoktu onun üstünde. "Birazcık bekle," demişti kuş sonunda, "bir çiçek alıp geleceğim, sadece bir tane." Patikaları gösteren Güneş'ti, gidilecek yolu seçen; onun yolunu izlemesi gerekense kuş. Bu şekilde devam edildi yola aylar geçti, mevsimler değişti. Kuş, Güneş'in peşindeydi ama sarı çiçeklerin kuşun kalbine bıraktığı bir şey oldu: bir tohum. Kendi patikasını çizerse o çiçekleri görebilirdi ve belki o da bir gün Güneş olabilirdi.

Ve sürgünle başladı hayat...